

بررسی مدل یابی الگوهای ارتباطی و صمیمیت زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی و روابط موضوعی با میانجی‌گیری سبک‌های مقابله‌ای

دانشجوی دکتری گروه روانشناسی، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران
دانشیار گروه روانشناسی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران
دانشیار گروه روانشناسی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران

شهرام نعمتزاده گتابی

شهرام وزیری*

فرح لطفی کاشانی

فصلنامه علمی پژوهشی خانواده درمانی کاربردی

شاپا (الکترونیکی) ۲۴۳۰-۲۷۱۷

<http://Aftj.ir>

دوره ۳ | شماره ۲ پیاپی ۱۱ | ۲۰۰۵۰

تابستان ۱۴۰۱

نوع مقاله: پژوهشی

به این مقاله به شکل ذیر استناد کنید:
درون متن:

(نعمتزاده گتابی، وزیری و لطفی کاشانی،
۱۴۰۱)

در فهرست منابع:

نعمتزاده گتابی، شهرام، وزیری، شهرام، و
لطفی کاشانی، فرح. (۱۴۰۱). بررسی مدل یابی
الگوهای ارتباطی و صمیمیت زناشویی بر اساس
سبک‌های دلبستگی و روابط موضوعی با
میانجی‌گیری سبک‌های مقابله‌ای. *فصلنامه
خانواده درمانی کاربردی*, ۳(۲)، پیاپی ۱۱: ۵۰-۲۰.

چکیده

هدف: این پژوهش با هدف بررسی مدل یابی الگوهای ارتباطی و صمیمیت زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی و روابط موضوعی با میانجی‌گیری سبک‌های مقابله‌ای انجام شد. **روش پژوهش:** روش تحقیق این مطالعه از نوع توصیفی- همبستگی است؛ جامعه آماری این پژوهش شامل دانشجویان در حال تحصیل و متأهل دانشگاه‌های آزاد اسلامی استان تهران بودند که حداقل ۲ سال از ازدواج آن‌ها گذشته بود. و با استفاده از فرمول کوکران برابر ۳۸۵ نفر به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند و به پرسشنامه‌های صمیمیت زناشویی تامپسون و واکر (۱۹۸۳)، پرسشنامه‌های ارتباطی کریستنسن و سالاوی (۱۹۸۴)، پرسشنامه سبک دلبستگی کولینز و رید (۱۹۹۰)، پرسشنامه روابط موضوعی بل (۱۹۹۵) و پرسشنامه سبک مقابله‌ای لازاروس (۱۹۸۸) پاسخ دادند و از آزمون همبستگی، تحلیل رگرسیون و مدل‌سازی به روش معادلات ساختاری استفاده شد. جهت انجام آزمون‌های آماری از نرم‌افزار EMOS و نسخه ۲۶ نرم‌افزار SPSS استفاده گردید. **یافته‌ها:** طبق الگوریتم بارون-کنی، از آنجا که مسیر سبک‌های مقابله به صمیمیت زناشویی معنی‌دار است، می‌توان نتیجه گرفت که سبک‌های مقابله نقش میانجی‌گری جزئی دارند. کل مدل ۲/۲ درصد صمیمیت زناشویی را تبیین می‌کنند. مقابله مسأله‌مدار ۲/۴ درصد و مقابله هیجان‌مدار ۴/۵ درصد صمیمیت زناشویی را تبیین می‌کنند. روابط موضوعی ۱/۷ درصد واریانس صمیمیت زناشویی، مقابله مسأله مدار ۳/۵ درصد و مقابله هیجان مدار ۱/۳ درصد واریانس صمیمیت زناشویی را تبیین می‌کنند. **نتیجه‌گیری:** می‌توان نتیجه گیری کرد که سبک‌های دلبستگی و روابط موضوعی می‌توانند از طریق سبک‌های مقابله‌ای، صمیمیت زناشویی و الگوهای ارتباطی را پیش‌بینی کنند. **کلیدواژه‌ها:** الگوهای ارتباطی، صمیمیت زناشویی، سبک‌های دلبستگی، روابط موضوعی، سبک‌های مقابله‌ای

Shahram.vaziri@gmail.com

ایمیل نویسنده مسئول: پذیرش: ۱۶/۱۱/۰۰۰۱

دربافت: ۱۴۰۰/۰۸/۱۴

مقدمه

نیاز به برقراری رابطه‌ای پایدار و صمیمی و توانم با عشق از مهم‌ترین دلایل است که زن و مرد را به سمت انتخاب و ازدواج سوق می‌دهد. ایجاد و دوام رابطه صمیمانه توسط پیوندهای هیجانی خاصی تقویت می‌شود. صمیمیت^۱، احساس نزدیکی، تشابه و رابطه شخصی عاشقانه یا هیجانی با شخص دیگر است و مستلزم شناخت و درک عمیق فرد دیگر به منظور بیان افکار و احساساتی است که به عنوان منبع تشابه و نزدیکی به کار می‌رود. داشتن روابط صمیمانه در زندگی زناشویی و خانوادگی افراد مهم‌ترین چالش عاطفی در زندگی آن‌هاست (جابری، ۱۳۹۸). فردی که میزان صمیمیت بالاتری در روابط تجربه می‌کند، قادر است خود را به شیوه مطلوب‌تری در روابط عرضه کند و نیازهای خود را به شکل مؤثرتری به شریک و همسر خود ابراز نماید (باگاروزی، ۲۰۱۶).

صمیمیت، به صورت الگوی رفتاری بسیار مهمی مفهوم‌سازی شده است و دارای جنبه‌های عاطفی - هیجانی و اجتماعی نیرومندی است که بر پایه پذیرش، رضایت‌خاطر و عشق شکل می‌گیرد (فلتچر، ۲۰۰۲). با از دست رفتن صمیمیت یکی از حلقه‌های پیوند زناشویی از بین می‌رود. صمیمیت تنها یک تمایل یا آرزو نیست، بلکه یک نیاز اساسی و واقعی بوده و مفهوم وسیعی دارد که شامل خودافشایی، رابطه و رضایت جنسی، نزدیکی هیجانی، بدنه و عقلی است (جابری، اعتمادی، جابری، احمدی، ۱۳۹۳). که با ارتباط سازنده می‌توان صمیمیت را افزایش داد و این مسئله نشان‌دهنده این است که نقش ارتباط مؤثر در پویایی و سلامت زوجین و تعالی خانواده بدیهی و انکارناپذیر است. نوع تعاملات زوجین در محیط زندگی با کیفیت احساس خوشبختی آنها رابطه مستقیم دارد، به طوری که، ارتباط غیر اثربخش نیز می‌تواند پیوندها را تضعیف کرده، بی‌اعتمادی و نفرت را به وجود آورد (آنتونی، دیپرنا، آماتو، ۲۰۱۴).

در بین عوامل اثرگذار در نارضایتی زناشویی^۲، مشکلات بین‌فردی از اهمیت بیشتری برخوردار است و یک رابطه زناشویی رضایت‌بخش نیازمند برقراری ارتباطی اثربخش و کارآمد است. همسرانی که دچار اختلافات و ناسازگاری‌های زناشویی هستند، در زمینه مهارت‌های ارتباطی ضعیف بوده و درگیر الگوهای ارتباطی بی‌حاصلی می‌شوند. مشخص شده است که روابط بین فردی مختلف، شایع‌ترین و مخرب‌ترین مشکلات در ازدواج‌های ناموفق هستند؛ چراکه الگوهای ارتباطی ناکارآمد، موجب می‌شود مسائل مهم زندگی مشترک حل نشده باقی مانده و منبع تعارض‌های تکراری در بین زوج‌ها شوند (کاسکا، ۲۰۱۸).

در رابطه‌ی زناشویی، تعارض^۳ یک نقطه‌ی عطف محسوب می‌شود. زندگی زناشویی مملو از چالش‌ها و مشکلات گوناگون است و ممکن است مسیر زندگی مشترک، ناهمواری‌های زیادی داشته باشد. مواجهه‌ی مؤثر با چالش‌های احتمالی، ایجاب می‌کند که زوج توانمندی‌ها و مهارت‌های گوناگونی داشته باشند. برخورداری از مهارت‌های لازم موجب می‌شود از عهده‌ی تکالیف گوناگون برآییم. در واقع، مدل‌بایی الگوهای ارتباطی و صمیمیت زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی^۴ و روابط موضوعی^۵ با میانجی‌گری سبک‌های

-
1. Intimacy
 2. Marital dissatisfaction
 3. Conflicts
 4. Attachment styles
 5. Object relations

مقابله‌ای^۱ به زوجین کمک می‌کند تا بهتر از عهده زندگی مشترک برا آیند. اگر زن و مرد بتوانند تنش‌ها و استرس‌ها را به خوبی حل و فصل کنند، رابطه‌ی زناشویی عمیق‌تر و پربارتر می‌شود. می‌توان گفت سلامت رابطه‌ی زناشویی تا اندازه‌ی زیادی به سبک مقابله با تنش‌ها برمی‌گردد (عباسی، ۱۳۹۵).

نظریه‌های مختلف در رابطه با پدیدآیی و تحول مهارت‌های ارتباطی تبیین‌های متفاوتی ارائه کرده‌اند. در نظریه یادگیری اجتماعی^۲ اعتقاد بر این است که یادگیری الگوهای ارتباطی از طریق مشاهده^۳، تقلید^۴ و الگوبرداری^۵ انجام می‌شود. در این نظریه به نقش همانندسازی با والدین و بزرگسالان در یادگیری و تحول مهارت‌های ارتباطی اهمیت داده می‌شود (محمدی گنجه، ۱۳۹۶).

رابطه زناشویی یک رابطه پایدار و صمیمی و منبع حمایت و لذت افراد است. رضایت از رابطه زناشویی موجب احساس شاد بودن و ایجاد صمیمیت در زوجین می‌شود. خانواده که هسته اصلی جامعه می‌باشد با برقراری رابطه زناشویی موفق است (هیگینز و مک‌کیب، ۲۰۱۶).

در ازدواج‌های موفق در تفاوت با مفهوم ارائه شده از طلاق عاطفی، تبادل و ارضای متقابل نیازهای صمیمیت زوجین در حد قابل قبول و انتظار موجب تحکیم روابط محبت‌آمیز بین آنها می‌شود، تا آنجا که می‌توان گفت یکی از اصول در ازدواج‌های موفق، ایجاد صمیمیت زوجین است (کریم‌زاده نگاری، ۱۳۹۴). به‌طور کلی در روابط زناشویی، به صورت الگوی رفتاری بسیار مهمی مفهوم‌سازی شده است که جنبه‌های عاطفی - هیجانی و اجتماعی نیرومندی دارد و بر پایه پذیرش، رضایت‌خاطر و عشق شکل می‌گیرد (حسینی، ۱۳۹۷). با توجه به ارتباط بین الگوهای ارتباطی، صمیمیت، سبک‌های دلستگی وجود دارد، در واقع، اعمال هرگونه بد رفتاری در بزرگسالی مانند بد رفتاری جسمانی، عاطفی، جنسی، غفلت ورزیدن و خشونت خانگی (ونیک و کولیک، ۲۰۱۹) می‌تواند موجب بروز تبعات و آسیب‌های روانی در زندگی مشترک شود. بسیاری از این رفتارها در واقع نشانگر بد رفتاری در کودکی می‌باشد. در پی آن سبک دلستگی و روابط موضوعی از فرآیندهای رشدی اولیه‌ای هستند که می‌توانند متأثر از بد رفتاری با کودکان باشند (گولوتا و باو، ۲۰۱۷). متغیر روان‌شناسی تأثیرگذار دیگر در عدم صمیمیت بزرگسالی وجود دارد، سبک دلستگی است. سه سبک مهم دلستگی بر اساس نتایج آزمایشات اینزورت شامل دلستگی ایمن^۶، سبک دلستگی اجتنابی^۷ (اجطرایی - اجتنابی) و سبک دلستگی دوسوگرا^۸ (اجطرایی - دوسوگرا) می‌باشد.

شلدون، کلر و وست (۲۰۱۷) دلستگی بزرگسالان را به عنوان روابط دوبه‌دویی می‌دانند که در کنار یک شخص ویژه دست یافتن به احساس ایمنی را در پی دارد. بر اساس نظرات هازین و شاور (۲۰۱۶) بزرگسالان ایمن از اعتماد به نفس، مهارت‌های اجتماعی و توانایی برقراری روابط عاطفی و صمیمی به نسبت پایدار و رضایت‌بخش برخوردارند. بزرگسالان اجتنابی ممکن است علاوه‌مند به برقراری روابط عاطفی و صمیمی

1. Coping styles
2. Social learning theory
3. Observation
4. Imitation
5. Modeling
6. Secure attachment style
7. Avoidant attachment style
8. Ambivalent attachment style

باشند اما در هر حال از این نوع روابط ناراضی هستند و تمایلی به برقراری روابط صمیمی و درازمدت ندارند. عدم اعتماد به خود و دیگران از ویژگی‌های اصلی افراد نایمن می‌باشد. نداشتن اعتماد به خود، توان رویارویی با موقعیت‌های تنفس‌زا را کاهش می‌دهد و درماندگی روان‌شناختی را بر فرد نایمن تحمیل می‌کند. دلستگی ایمن، یک منبع درونی است که سلامت روان‌شناختی را در طول دوره‌های تنفس حفظ می‌کند، در حالی که نبود منبع ایمن، مشکلات عاطفی را در پی دارد (سشتی، والنتینو، ۲۰۱۶). این امر می‌تواند متأثر از عدم عزت نفس کافی در این افراد و ناشی از بدرفتاری با آنان در دوران کودکی باشد. از جمله متغیرهای دیگر که می‌تواند با الگوهای ارتباطی و صمیمیت زناشویی در ارتباط باشد، روابط موضوعی می‌باشد.

روابط موضوعی بازنمایی انتزاعی خصوصیات متمایز‌کننده یک واقعه است. به عبارت دیگر، طرح کلی از عناصر بر جسته یک واقعه را روابط موضوعی می‌گویند. بسیاری از روابط در اوایل زندگی شکل می‌گیرند، به حرکت خود ادامه می‌دهند و خودشان را به تجارب بعدی زندگی تحمیل می‌کنند، روابط موضوعی عمیقاً با باورهای فرد راجع به خود و محیط پیرامونش گره خورده‌اند و می‌توانند مثبت، منفی، سازگار یا ناسازگار باشند. روابط موضوعی، الگوهای هیجانی و شناختی هستند که در ابتدای رشد و تحول در ذهن شکل گرفته‌اند و در سیر زندگی تکرار می‌شوند. ریشه تحولی روابط موضوعی در تجارب دوران کودکی نهفته است. سه عامل مؤثر در شکل‌گیری آنها بر اساس نظر یانگ (۲۰۰۸) وجود دارد. درواقع روابط موضوعی باعث تحریف و سوءبرداشت از وقایع می‌شوند. پژوهش‌ها نشان داده است که بین روابط موضوعی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه و اختلالات رفتاری رابطه معناداری وجود دارد (توزمان، ۲۰۱۹). روابط موضوعی بر کنترل عواطف زوج تأثیر زیادی دارد روابط موضوعی به الگویی اشاره دارد که فرد به طور ناخودآگاه در روابط خود به کار می‌گیرد. رابطه‌ی زناشویی، عرصه‌ای مهم است که به دلیل ماهیت پیچیده خود، الگوی روابط موضوعی فرد را فعال می‌کند. این الگو در دوران کودکی در ارتباط با مراقبان اولیه شکل می‌گیرد و به مرور پیچیده‌تر می‌شود (نریمانی، پوراسماعیلی، میکائیلی و حاجیلو، ۱۳۹۸). روابط موضوعی، آسیب‌شناسی روانی فرد را تا حد زیادی توجیه می‌کند اصطلاح موضوع هم به شخص در دنیای واقعی و هم به تصویر درونی شده آن شخص اشاره دارد. تعارض‌های اولیه فرد با موضوع‌های اولیه در دوران کودکی همراه با خلق حاکم در این رابطه درونی شده و بعدها در ارتباط با افراد جدید تکرار می‌شود (توزمان، ۲۰۱۹).

بالبی (۱۹۶۷) با توجه به آگاهی خود در زمینه کردارشناسی و نظریه تکامل، دریافت که نظریه روابط موضوعی را می‌توان با دیدگاه تکاملی ادغام نموده و نظریه دلستگی را طرح کرد. بالبی قاطعانه معتقد بود دلستگی‌هایی که در کودکی شکل می‌گیرند؛ تأثیر مهیی بر بزرگسالی دارند. نظریه دلستگی از مشاهدات بالبی در این باره سرچشم‌گرفت که بچه‌ها وقتی از مراقبت‌کننده اصلی خود جدا می‌شوند، یک رشته واکنش‌های واضح نشان می‌دهند. بالبی سه مرحله این اضطراب جدایی را مورد مشاهده قرار داد. کودکان ابتدا که مراقبت‌کننده آن‌ها دور از دید قرار دارد، گریه می‌کنند، در برابر آرام شدن توسط دیگران مقاومت به خرج می‌دهند و مراقبت‌کننده خود را جستجو می‌کنند (بین، ۲۰۱۵). دلستگی ایمن، رفتارهای مراقبتی و مدارا با همسر را ارتقا می‌دهد. این رفتارها در افزایش سازگاری زناشویی و نشاطبخشی به زندگی زناشویی نقش دارد (دوسendarی تیله نوبی، ۱۳۹۲). یکی از متغیرهای مؤثر بر صمیمیت زناشویی، سبک‌های مقابله‌ای است که زوجین برای رویارویی با فشارهای روانی محیط زندگی خود به کار می‌گیرند. گزارش برخی از محققان مبنی بر اهمیت استفاده از سبک‌های مقابله‌ای در کاهش مشکلات زناشویی این مسئله را درخور

توجه نموده است. برخی هنگام روبه رو شدن با مشکلات می کوشند با ارزیابی درست و منطقی موقعیت و با استفاده از راهبردهایی مانند مسئله گشایی، تفکر مثبت و استفاده مؤثر از نظام های حمایتی با موقعیت مقابله کنند. در مقابل، برخی دیگر به جای مقابله سازگارانه با مسائل سعی می کنند به روش های گوناگون مانند پناه بردن به الكل و مواد مخدر و در نوجوانان فرار از منزل، گریز از مدرسه و سایر راهبردهای ناکارآمد از رویارویی با مشکلات اجتناب کنند. پژوهشگران این دو نوع سبک مقابله با مشکلات را به ترتیب مقابله متمرکز بر مسئله و مقابله متتمرکز بر هیجان نامیده اند. این که در هنگام مواجهه با موقعیت های دشوار به کدام یک از این راهبردها متولّ می شویم به ارزیابی ما از موقعیت (ارزیابی اولیه) و توانایی خود در مقابله با این موقعیت (ارزیابی ثانویه) بستگی دارد (بشارت، تاشک و رضازاده، ۱۳۸۵). بشارت و همکاران (۱۳۸۵) نشان دادند که نشان داد که بین سبکهای مقابله کارآمد با رضایت زناشویی و بهزیستی روانشناسی همبستگی مثبت معنادار و با درماندگی روانشناسی همبستگی منفی معنادار وجود دارد و بر عکس. بنابراین آگاهی و استفاده از مهارت‌های مقابله‌ای میتواند به تدام و رضایت در زندگی زناشویی بینجامد؛ به عنوان مثال، توانایی حل مسئله، راهبرد مهمی است که فرد را قادر می سازد تا موقعیتهای مشکل آفرین زندگی روزمره و تاثیر هیجانی منفی آنها را به خوبی مهار کند و از این طریق تنیدگی روانشناسی را کاهش دهد (شمسمی، ۱۳۹۸). امروزه پژوهشگران با بررسی راهبردهای مقابله ای افراد موفق و ناموفق نکات بسیار مهمی را روشن کرده اند. این مطالعات نشان داده اند کسانی که به گونه موقیت آمیز با مشکلات مقابله می کنند، افرادی هستند که خود را به مجموعه ای از مهارت‌های مقابله ای مجهز کرده اند سبکهای مقابله‌ای در واقع عبارت از تلاش‌های فکری، هیجانی و رفتاری فرد است و هنگام روبه رو شدن با فشارهای روانی به منظور غلبه کردن، تحمل کردن یا به حداقل رساندن عوارض استرس به کار گرفته می شوند. لذا؛ آنچه با عنوان مهارت‌های مقابله‌ای مطرح می شود، روش‌های بروخورد با مسائل است. (ساودرا، چاپمن و روگ، ۲۰۱۰). در بررسی روابط بین بهکارگیری راهبردهای مقابله با استرس و رضایت زناشویی، یافته‌ها نشان داد، به کارگیری راهبردهای هیجانی با رضایت زناشویی رابطه معکوس و معنادار دارد؛ هرچه زوجه در مقابل رویدادهای استرسزا از راهبردهای هیجانی مثل گریز، مقابله مستقیم، فاصله گرفتن و خودکنترلی بیشتر ستفاده کنند، از رضایت زناشویی کمتر و پایینتری برخوردارند (حق شناس و باباخانی، ۱۳۹۶). سبک‌های مقابله‌ای تغییرات دائمی شناخت و تلاش‌های رفتاری جهت مدیریت نیازهای بیرونی و درونی خاصی است که به دشواری و با تلاش‌های شخصی زیاد به دست می آیند (بالبی، ۱۹۷۳، به نقل از محمدی گنجه، ۱۳۹۶). و همچنین از جمله می توان آن را به الگوهای ارتباطی و صمیمیت زناشویی به سبک‌های دلبستگی، روابط موضوعی مرتبط دانست، با مرور تحقیقات پیشین رابطه بین سبک‌های دلبستگی و صمیمیت زناشویی و الگوهای ارتباطی را تأیید می کند؛ اما پژوهشی که به بررسی نقش میانجی سبک‌های مقابله ای در رابطه بین صمیمیت زناشویی و الگوهای ارتباطی با سبک‌های دلبستگی و روابط موضوعی پرداخته باشد، یافت نشد. از سوی دیگر در بیشتر تحقیقات حوزه خانواده و روابط همسران تاکنون به متغیر سبک‌های مقابله ای کمتر توجه شده است. بدیهی است بررسی نقش تبیینی و واسطه ای سبک‌های مقابله ای، تلویحاتی را در حوزه نظری و رهنمودهای کاربردی برای مشاوران و روان درمانگران خانواده خواهد داشت.. در نتیجه، این ضرورت احساس شد تا تحقیقی در این زمینه و با عنوان رابطه سبک‌های دلبستگی، روابط موضوعی و

سبک‌های مقابله‌ای در الگوهای ارتباطی و صمیمیت زناشویی در زوجین انجام پذیرد؛ تا بتوان از نتایج آن در جهت شناخت عوامل مرتبط با الگوهای ارتباطی و صمیمیت زناشویی استفاده نموده و بتوان با تبیین الگوهای ارتباطی و صمیمیت زناشویی، زوجین بر اساس نقش میانجی سبک‌های مقابله‌ای در الگوهای ارتباطی و صمیمیت زناشویی تا حد زیادی علل این اختلال را بررسی کرده و در راستای درمان این اختلالات قدمی برداشته شود. با توجه به ادبیات بین الگوهای ارتباطی، صمیمیت، سبک‌های دلستگی، روابط موضوعی و سبک‌های مقابله‌ای مشاهده می‌شود، هدف این پژوهش، مدل‌یابی الگوهای ارتباطی و صمیمیت زناشویی بر اساس سبک‌های دلستگی و روابط موضوعی با میانجیگری سبک‌های مقابله‌ای بود.

روش پژوهش

پژوهش حاضر از نوع کاربردی و در زمرة تحقیقات توصیفی و همبستگی (تحلیل مدل یابی معادلات ساختاری) می‌باشد. جامعه آماری این پژوهش شامل دانشجویان در حال تحصیل و متاهل دانشگاه‌های آزاد اسلامی استان تهران در سال ۱۳۹۸ بودند که حداقل ۲ سال از ازدواج آن‌ها گذشته بود که اساس نظر استیونس (۱۹۹۴) که معتقد است در الگوی معادلات ساختاری جهت سازگاری مدل تعداد نمونه حداقل ۱۵ الی ۲۰ برابر تعداد متغیرهای مشاهده شده در تحقیق می‌باشد که در این پژوهش بیش برآورد و پیش بینی ریزش آزمودنی به ۴۲۰ نفر افزایش یافت برای به دست آوردن نمونه پژوهشگر به صورت در دسترس و غیرتصادفی، از هر سه دانشگاه، کسانی که تمایل به پر کردن پرسشنامه‌ها داشتند و با رعایت معیارهای ورود به پژوهش که عبارت بود از داشتن تجربه‌ی دست کم یک سال زندگی مشترک و سن ۱۸ تا ۶۰ سال بررسی و نمونه‌های پژوهش انتخاب شدند. داده‌های ۴۰ نفر از آزمودنی مورد تحلیل قرار گرفت و به عبارتی ۱۹ نفر ریزش داشتیم.

ابزار پژوهش

۱. پرسشنامه صمیمیت زناشویی. مقیاس صمیمیت توسط واکر و تامپسون در سال ۱۹۸۳ تهیه شده است. این پرسشنامه یک ابزار ۱۷ سؤالی است که برای سنجیدن مهر و صمیمیت تدوین شده است. این مقیاس جزئی از یک ابزار بزرگ‌تر است که چندین بعد صمیمیت را در بر می‌گیرد اما توسط تهیه‌کنندگان آن (واکر و تامپسون) به صورت مقیاس مستقلی گزارش شده است که به صورت لیکرت ۵ درجه‌ای است. میزان همبستگی این پرسشنامه با مقیاس کیفیت روابط زناشویی اسپنیر (RDAS^۱) در پژوهش واکر و تامپسون (۱۹۸۳) ۰/۷۱ به دست آمده است و نتایج تحلیل عاملی تأییدی (CFA) ساختار تک عاملی آن را با شاخص‌های برازش عالی برای جامعه ایرانی تأیید نموده است. ثانی (۱۳۷۹) ضریب پایایی این پرسشنامه را بر اساس داده‌های ۱۰۰ زوج در اصفهان ۹۶٪ به دست آورده است. مقیاس صمیمیت با ضریب آلفای ۰/۹۱ تا ۰/۹۷ از همسانی درونی بسیار عالی برخوردار است (به نقل از بهرامی خوندابی و همکاران، ۱۳۸۴). اطلاعاتی درباره‌ی ثبات آزمون گزارش نشده است. از طریق اجرای همزمان این پرسشنامه با مقیاس صمیمیت زناشویی ضریب همبستگی دو پرسشنامه محاسبه شد. ضریب همبستگی محاسبه شده ۰/۵۸ به دست آمد که نشان‌دهنده اعتبار این مقیاس است (به نقل از بهرامی خوندابی و همکاران، ۱۳۸۴). نتیجه به دست آمده از پژوهش نادری مقدم بیانگر این است که بین صمیمیت زوجین و مدت ازدواج همبستگی

معناداری با جهت مثبت وجود دارد $r=0.648$ که این رابطه در سطح 10% معنادار است. در استفاده از روش بازآزمایی و اجرای پرسشنامه روی 30 نفر از دانشجویان با فاصله زمانی سه هفته ضریب همبستگی به دست آمده برابر است با 0.95 . ضریب آلفای به دست آمده 0.94 بود که بیانگر همسانی درونی خوب این مقیاس است (نادری مقدم، ۱۳۸۶)؛ پایایی این پرسشنامه در پژوهش حاضر با روش آلفای کرونباخ 0.88 به دست آمد.

۲. پرسشنامه الگوهای ارتباطی. این پرسشنامه را کریستنسن و سالاوی (۱۹۸۴) در دانشگاه کالیفرنیا به منظور بررسی الگوهای ارتباطی مقابله زوجین طراحی نمودند. این پرسشنامه 35 سؤال دارد و در یک مقیاس نه درجه‌ای از اصلاً امکان ندارد (۱) تا خیلی امکان دارد (۹) درجه‌بندی شده است و رفتارهای همسران را در طول سه مرحله از تعامل زناشویی شرح داده است. این مراحل عبارت‌اند از: 1 - زمانی که در روابط زوجین مشکل ایجاد می‌شود؛ این مرحله دارای 4 سؤال است که پاسخ هر یک در مقیاس 9 نقطه‌ای درجه‌بندی شده است، 2 - در مدت زمانی که درباره مشکل ارتباطی بحث می‌شود، این مرحله دارای 18 سؤال است و 3 - بعد از بحث راجع به مشکل ارتباطی که این قسمت از 13 سؤال تشکیل شده است. این پرسشنامه دارای سه خرده مقیاس است که عبارت‌اند از مقیاس ارتباط سازنده مقابله^۱، مقیاس ارتباط اجتنابی مقابله^۲، مقیاس ارتباط توقع/کناره‌گیری^۳. خرده مقیاس توقع/کناره‌گیری، از دو قسمت تشکیل شده است: مرد متوقع/زن کناره‌گیر و زن متوقع/مرد کناره‌گیر. تحقیقاتی که از این پرسشنامه استفاده نمودند، روایی و پایایی قابل قبولی را در مورد خرده مقیاس‌های مختلف آن نشان داده‌اند. کریستنسن و سالاوی (۱۹۸۴) روایی سه خرده مقیاس این پرسشنامه را برآورد نمودند. در این مطالعه که در آن سه گروه از زوجین درمانده، غیردرمانده و در حال طلاق با هم مقایسه شدند؛ خرده مقیاس سازنده مقابله توانست بین هر سه گروه تمیز قائل شود، در حالی که خرده مقیاس‌های ارتباطی اجتناب مقابله و توقع/کناره‌گیری توانستند بین زوج‌های درمانده و غیردرمانده تفکیک قائل شوند. آلفای کرونباخ به دست آمده در پژوهش‌های این محققان بر روی 5 مقیاس پرسشنامه الگوهای ارتباطی از 0.44 تا 0.85 گزارش شده است که نتایج رضایت‌بخشی است. نتایج پایایی کریستنسن و هیوی (۱۹۹۰) و هیوی و همکارانش (۱۹۹۳) بر روی آزمودنی‌های آمریکایی انجام دادند. ضریب آلفای کرونباخ را برای الگوی ارتباط سازنده مقابله (پنج سؤالی) 0.70 ، ارتباط اجتناب مقابله 0.71 ، ارتباط توقع/کناره‌گیر 0.6 ، زن متوقع/مرد کناره‌گیر 0.51 و مرد متوقع/زن کناره‌گیر 0.52 برآورد نموده است و به منظور روایی پرسشنامه، همبستگی میان این دو پرسشنامه و پرسشنامه رضایت زناشویی را به دست آورده است که نتایج نشان می‌دهد همه‌ی زیر مقیاس‌های پرسشنامه با رضایت زناشویی همبستگی دارد. قبل از اجرای پژوهش، این پرسشنامه توسعه پژوهشگر به مدت دو هفته به 30 زن و شوهر برای تعیین پایایی ارائه شد. پایایی کل این پرسشنامه توسط پژوهشگر با استفاده از آلفای کرونباخ 0.76 ، همچنین در خرده مقیاس سازنده مقابله 0.91 ، خرده مقیاس اجتناب مقابله 0.79 ، خرده مقیاس توقع/کناره‌گیر 0.68 ، مرد متوقع/زن کناره‌گیر 0.76 و زن متوقع/مرد کناره‌گیر 0.70 به دست آمد.

- 1 . Mutual constructive communication
2. Avoid relationship
3. Related demand/ withdraw

۳. پرسشنامه سبک دلبرستگی. نظریه سبک‌های دلبرستگی توسط جان بالی مطرح شد. این نظریه بیان می‌دارد که روابط اولیه مادر با کودک سبک دلبرستگی را شکل می‌دهد و این سبک دلبرستگی در تمام طول زندگی اثرات خود را نشان می‌دهد. چهار نوع سبک دلبرستگی وجود دارد که عبارت‌اند از: سبک دلبرستگی ایمن، سبک دلبرستگی آشفته^۱، سبک دلبرستگی اجتنابی و سبک دلبرستگی دوسوگرا. کولینز و رید در سال ۱۹۹۰ بر اساس نظریه هازان و شاور پرسشنامه سبک دلبرستگی کولینز و رید (RAAS) را تهیه کردند. این پرسشنامه در ابتدا دارای ۲۱ ماده بین ۰ تا ۵ بود که در سال ۱۹۹۶ به ۱۸ آیتم کاهش یافت. کولینز و رید پایایی این پرسشنامه را بالای ۰/۸۰ به دست آوردند. همچنین پاکدامن در سال ۱۳۸۰ با استفاده از روش آزمون مجدد نشان دادند که این آزمون در سطح ۰/۹۵ قابل اعتماد است (پاکدامن، ۱۳۸۰؛ پایایی این پرسشنامه در پژوهش حاضر با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۱ به دست آمد).

۴. پرسشنامه روابط موضوعی بل. پرسشنامه روابط موضوعی بل بخشی از پرسشنامه ۹۰ گزینه‌ای روابط موضوعی و واقعیت‌سنجی بل است. پرسشنامه روابط موضوعی بل هم برای جمعیت بالینی و هم غیربالینی استاندارد شده است و در پژوهش‌های بسیاری در حوزه روابط بین فردی و در تشخیص و پیش‌بینی آسیب‌های روانی به کار رفته است. مقیاس روابط موضوعی بل در سنجش کارکرد ایگو (کیفیت روابط موضوعی و واقعیت آزمایی) ریشه دارد که پیش‌تر توسط بلک و همکاران (۱۹۹۵) شکل گرفته بود. آزمون روابط موضوعی بل در اصل برای اندازه‌گیری اثرات بالینی درمان روانکاوی درازمدت برای اسکیزوفرنیا طراحی شد، اما در بسیاری از زمینه‌های پژوهشی در آسیب‌شناسی روانی و رفتار بهنجار کاربرد یافته است. تبیین‌های نظری و بالینی که دیدگاه روابط موضوعی را به کار برده‌اند، فرضیه‌های روش و مهمی برای موقعیت‌های مختلف آسیب‌شناختی (مانند اسکیزوفرنیا^۲، افسردگی^۳، خودشیفتگی^۴ و اختلال شخصیت مرزی^۵) فراهم کرده‌اند. پرسشنامه روابط موضوعی بل BORRTI دارای ۴۵ ماده است که به صورت صحیح و غلط به آن پاسخ داده می‌شود و از طریق چهار خرده مقیاس، ارزیابی دقیق و معتبری از روابط موضوعی ارائه می‌دهد. این خرده مقیاس‌ها عبارت‌اند از: بیگانگی^۶، دلبرستگی نایمن^۷، خودمیان‌بینی^۸، بی‌کفایتی اجتماعی^۹. نحوه‌ی پاسخ‌گویی به پرسشنامه روابط موضوعی بل به این صورت است که بر مبنای راهنمای ارائه شده، آزمودنی برای هر یک از سؤالات، پاسخ صحیح یا غلط را انتخاب می‌کند؛ و بر حسب کلید پرسشنامه، گزینه صحیح نمره یک می‌گیرد و برای برخی دیگر گزینه غلط نمره یک می‌گیرد. جمع نمرات سؤالات مربوط به هر خرده مقیاس نمره رد را در هر یک از آن‌ها مشخص می‌سازد. بل و همکاران (۱۹۹۵)، درباره پایایی و روایی پرسشنامه روابط موضوعی بل گزارش نمودند که این ابزار از این جهت که قادر به تفکیک جمعیت بالینی می‌باشد، از درجه بالایی از اعتبار تفکیکی برخوردار می‌باشد و همچنین از لحاظ

1. Disorganized attachment style
2. Schizophrenia
3. Depression
4. Narcissism
5. Borderline personality disorder
6. Alienation
7. Insecure attachment
8. Egocentricity
9. Social inadequacy

همبستگی بالای آن با دیگر ابزارهای سنجش آسیب‌پذیری روانی، اعتبار همزمان قابل قبولی را برای آن برآورد نموده‌اند. در پژوهشی دیگر با استفاده از پرسشنامه روابط موضوعی بل، اختلال شخصیت مرزی را از نظر الگوهای مخرب روابط موضوعی، از دیگر گروه‌ها که شامل بیماران مبتلا به اختلالات خلقی و اسکیزوفرنیا بود، متمایز کردند. بررسی مقدماتی روایی و پایایی پرسشنامه روابط موضوعی بل توسط هادی نژاد و همکاران (۱۳۹۳) صورت گرفته است. آن‌ها ضریب آلفای کرونباخ را برای بی‌کفایتی اجتماعی، خودمحوری، دلبرستگی نایمن و بیگانگی به ترتیب $.068$, $.074$, $.085$ و $.074$ گزارش کردند. همچنین، همبستگی بین سیاهه 90 سوالی علائم فرم بازنگری شده **SCL-90-R** و خرده مقیاس‌های این پرسشنامه بین $.031$ تا $.068$ بود (هادی نژاد، ۱۳۹۳)؛ پایایی این پرسشنامه در پژوهش حاضر با روش آلفای کرونباخ $.079$ به دست آمد.

۵. پرسشنامه سبک مقابله‌ای. جهت بررسی راهبردهای مقابله از پرسشنامه راهبردهای مقابله‌ای لازاروس و فولکمن (۱۹۸۸) استفاده شد که 66 سؤال دارد. و هشت راهبرد مقابله‌ای را می‌سنجد. این الگوهای هشت‌گانه به دو دسته، روش‌های مسئله‌مدار^۱ (جستجوی حمایت اجتماعی^۲، مسئولیت‌پذیری^۳، حل مدبرانه مسئله^۴ و ارزیابی مجدد مثبت^۵) و هیجان‌مدار^۶ (مقابله رویاروگ^۷، دوری‌جویی^۸، خویشن‌داری^۹ و گریز-اجتناب^{۱۰}) تقسیم شده‌اند. این پرسشنامه دارای مقیاس چهارگزینه‌ای لیکرت است که گزینه «به کار نبرده‌ام» با عدد 0 ، و گزینه «تا حدودی به کار بردۀ‌ام» را با عدد 1 و گزینه «بیشتر موقع به کار بردۀ‌ام» را با عدد 2 و گزینه «زیاد به کار بردۀ‌ام» را با عدد 3 نمره‌گذاری می‌کنند. نمره‌گذاری این پرسشنامه به دو روش خام و نسبی صورت می‌گیرد. نمرات خام توصیف‌کننده تلاش مقابله‌ای برای هر یک از هشت نوع مقابله است و مجموع پاسخ‌های آزمودنی به مواد تشکیل‌دهنده مقیاس می‌باشد. نمرات نسبی، نسبت تلاشی که در هر نوع مقابله صورت گرفته را توصیف می‌کند. فولکمن و لازاروس در یک تحقیق پایایی به روش همسانی درونی $.075$ ، پایایی خرده مقیاس‌های آن را از $.061$ برای روش مقابله دوری‌جویی تا $.079$ برای ارزیابی مجدد مثبت گزارش کرده‌اند. آقایوسفی (۱۳۸۰)، در یک تحقیق پایایی این پرسشنامه را با روش همسانی درونی، آلفای کرونباخ $.080$ گزارش کرده است؛ پایایی این پرسشنامه در پژوهش حاضر با روش آلفای کرونباخ در خرده مقیاس سبک مساله مدار $.088$ و هیجان‌مدار $.090$ به دست آمد.

شیوه اجرا. پس از اخذ مجوزهای مربوطه از دانشگاه آزاد واحد تهران شمال، با مراجعته به دانشگاه‌های آزاد واحد تهران شمال، مرکز و جنوب اعضای گروه نمونه به صورت در دسترس و انتخاب شدن؛ پس از انتخاب فرد مشارکت‌کننده، پژوهش‌گر، خود را معرفی نموده و توضیح کوتاهی در ارتباط با پژوهش داد و در صورت توافق، ابزارهای سنجش و فرم رضایت از شرکت در پژوهش را در اختیار مشارکت‌کننده قرار گرفت. به

1. Problem-oriented
2. Seeking social support
3. Accepting responsibility
4. Planful problem solving
5. Positive reappraisal
6. Emotion-oriented
7. Confrontive coping
8. Distancing
9. Self-controlling
10. Escape-avoidance

مشارکت‌کنندگان توضیح داده شده که نوشتمن نام و نام خانوادگی الزامی نیست و نتایج پژوهش به صورت گروهی مورد بررسی قرار خواهد گرفت و آنان می‌توانند صرفا در صورت تمایل از آگاهی از نتایج آزمون، نام خود را ذکر نمایند. پس از گردآوری داده‌ها، نتایج برای بررسی و تجزیه و تحلیل آماری آماده شد. در این مطالعه از آمار توصیفی و استنباطی استفاده شد. در بخش توصیفی، خلاصه‌ای از متغیرهای تحقیق در قالب جدول و نمودار ارائه گردید. در بخش استنباطی آزمون‌های آماری انجام شد. با توجه به ماهیت موضوع، در این مطالعه از آزمون همبستگی، تحلیل رگرسیون و مدل‌سازی به روش معادلات ساختاری استفاده شد. جهت انجام آزمون‌های آماری از نرم‌افزار SPSS و AMOS نسخه ۲۶ استفاده گردید.

یافته‌ها

در تحلیل داده‌ها یافته‌ها نشان داد که ۲۴۷ نفر (۱۶درصد) از شرکت کنندگان در پژوهش حاضر زن و ۱۵۴ نفر (۴۳درصد) از شرکت کنندگان در تحقیق مرد می‌باشند. ۱ نفر (۰,۲ درصد) از افراد شرکت کننده در تحقیق زیر ۲۰ سال، ۷۱ نفر (۷,۷ درصد) دارای سن ۲۰ تا ۳۰ سال، ۱۸۵ نفر (۱۱درصد) دارای سن ۳۱ تا ۴۰ سال، ۸۷ نفر (۷,۱ درصد) دارای سن ۴۱ تا ۵۰ سال، ۵۲ نفر (۱۳ درصد) دارای سن ۵۱ تا ۶۰ سال و ۵ نفر (۰,۲ درصد) بالای ۶۰ سال سن داشتند. ۳۵ نفر (۸,۷ درصد) از شرکت کنندگان در نظر سنجی دارای مدرک تحصیلی دیپلم، ۳۵ نفر (۸,۷ درصد) دارای مدرک تحصیلی فوق دیپلم، ۱۳۸ نفر (۴۴درصد) دارای مدرک تحصیلی کارشناسی، ۱۵۸ نفر (۳۹,۴ درصد) دارای مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و ۳۵ نفر (۸,۷ درصد) دارای مدرک تحصیلی دکتری بودند.

جدول ۱. شاخص‌های توصیفی نمرات گروه در متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف معیار	K-S	S-W	کجی	کشیدگی
مسئله‌مدار	۵۶/۶۶	۶/۹۸۷	***۰/۰۵۲	***۰/۹۸۶	۰/۲۳۱	۰/۶۶۵
هیجان‌مدار	۶۶/۶۷	۶/۷۲۰	***۰/۰۴۷	***۰/۹۹۵	-۰/۰۸۸	۰/۳۹۴
صمیمیت زناشویی	۶۲/۱۹	۷/۰۴۱	۰/۰۴۰	۰/۹۹۷	-۰/۰۱۰	-۰/۱۲۰
دلبستگی نایمن	۷/۸۰	۱/۴۸۵	***۰/۱۶۹	***۰/۹۵۰	-۰/۳۶۷	-۰/۱۸۵
بیگانگی	۷/۸۰	۱/۴۷۷	***۰/۱۴۰	***۰/۹۵۶	-۰/۰۲۰	-۰/۲۱۸
بی‌کفایتی اجتماعی	۶/۹۶	۱/۶۰۴	***۰/۱۴۰	***۰/۹۵۷	-۰/۰۲۶	-۰/۳۸۵
خودمحوری	۱۲/۹۵	۱/۵۴۸	***۰/۱۵۱	***۰/۹۵۶	-۰/۰۳۰	-۰/۱۵۱
دوسوگرا	۱۹/۵۸	۳/۶۵۶	***۰/۰۶۴	***۰/۹۸۶	-۰/۰۲۹	-۰/۲۱۴
اجتنابی	۱۹/۶۸	۳/۳۹۲	***۰/۰۶۸	***۰/۹۸۸	-۰/۰۱۹	-۰/۴۴۴
ایمن	۱۹/۹۷	۳/۱۹۱	***۰/۰۸۹	***۰/۹۸۹	۰/۱۶۳	۰/۰۷۴
سازنده متقابل	۲۲/۳۲	۳/۴۶۹	***۰/۰۷۵	***۰/۹۸۸	۰/۱۲۰	۰/۰۵۳
اجتناب متقابل	۹۰/۶۶	۷/۷۸۹	۰/۰۴۴	۰/۹۹۴	۰/۱۷۱	۰/۴۸۱
توقع/کناره‌گیری	۶۱/۵۱	۷/۶۵۰	۰/۰۴۶	۰/۹۹۵	-۰/۰۰۵	-۰/۱۳۳

جدول ۱ شاخص‌های تو صیفی نمرات گروه در متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد. میانگین و انحراف معیار نمرات گروه در مقابل مسئله‌مدار به ترتیب برابر با ۵۶/۶۶ و ۶/۹۸۷؛ در مقابل هیجان‌مدار ۶۶/۶۷ و ۶/۷۲۰؛ در صمیمیت زناشویی کل ۹۲/۱۹ و ۹۲/۴۱؛ در بعد دلبستگی نایمن روابط موضوعی ۷/۸۰ و ۷/۷۲۰

۱؛ در بیگانگی ۷/۸۰ و ۱/۴۷۷؛ در بی کفایتی اجتماعی ۶/۹۶ و ۱/۶۰۴ و در خود محوری ۱۳/۹۵ و ۱/۵۴۸ است. در بعد دو دلبستگی دوسوگرا ۱۹/۵۸ و ۳/۶۵۶؛ در بعد اجتنابی ۱۹/۶۸ و ۳/۳۹۲ و در بعد ایمن ۱۹/۹۷ و ۳/۱۹۱ است. در بعد سازنده متقابل الگوهای ارتباطی ۲۲/۳۲ و ۳/۴۶۹؛ در بعد اجتناب متقابل ۹۰/۰۶۶ و ۷/۷۸۹ و در بعد توقع / کناره گیری ۶۱/۵۱ و ۷/۶۵۰ می باشد. در ادامه به منظور بررسی هم خطی بودن چندگانه، ماتریس همبستگی میان متغیرها محاسبه و نتایج نشان دادند که هیچ کدام از همبستگی ها بالای ۰/۹ نیستند.

جدول ۲. ماتریس همبستگی میان نمرات کل متغیرهای پژوهش

۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱.مساله مدار
								۱	۰/۱۳		۲.هیجان مدار
							۱	۰/۰۱	-۰/۱۴		۳.دلبستگی نایمن
						۱	۰/۱۲	-۰/۰۹	۰/۰۴		۴.بیگانگی
					۱	۰/۳۱	۰/۲۶	-۰/۰۷	۰/۰۰		۵.بی کفایتی
				۱	۰/۳۹	۰/۲۶	۰/۱۶	-۰/۰۴	-۰/۰۸		۶.خودمحوری
			۱	۰/۰۳	۰/۰۸	۰/۰۳	۰/۰۹	۰/۰۲	-۰/۰۵		۷.صمیمیت
		۱	-۰/۰۱	۰/۰۰	۰/۰۲	۰/۰۵	۰/۱۶	۰/۱۵	۰/۱۴		۸.دوسوگرا
	۱	۰/۰۴	-۰/۱۱	۰/۰۳	-۰/۰۲	۰/۰۰	۰/۰۵	۰/۰۴	-۰/۰۰		۹.اجتنابی
۱	۰/۰۵	۰/۱۱	-۰/۰۶	-۰/۰۱	-۰/۰۰	-۰/۰۱	۰/۰۷	-۰/۱۲	-۰/۰۵		۱۰.ایمن
۱	۰/۰۶	-۰/۱۰	-۰/۰۶	۰/۰۴	۰/۰۴	۰/۰۴	۰/۰۶	-۰/۰۴	۰/۰۲	۰/۰۴	۱۱.الگوهای ارتباطی

نتایج جدول ضرایب همبستگی پیرسون نشان داد که بین سبکهای دلبستگی اجتنابی و نایمن با راهبردهای مسئله مدار همبستگی منفی و ببا راهبردهای هیجان مدار همبستگی مثبت وجود دارد. همچنین بین الگوهای ارتباطی با متغیرهای سبکهای دلبستگی و راهبردهای مقابله ای همبستگی دیده نشد.

جدول ۳. شاخص های برازش مدل تحلیل مسیر پیش بینی صمیمیت زناشویی بر اساس سبکهای

دلبستگی

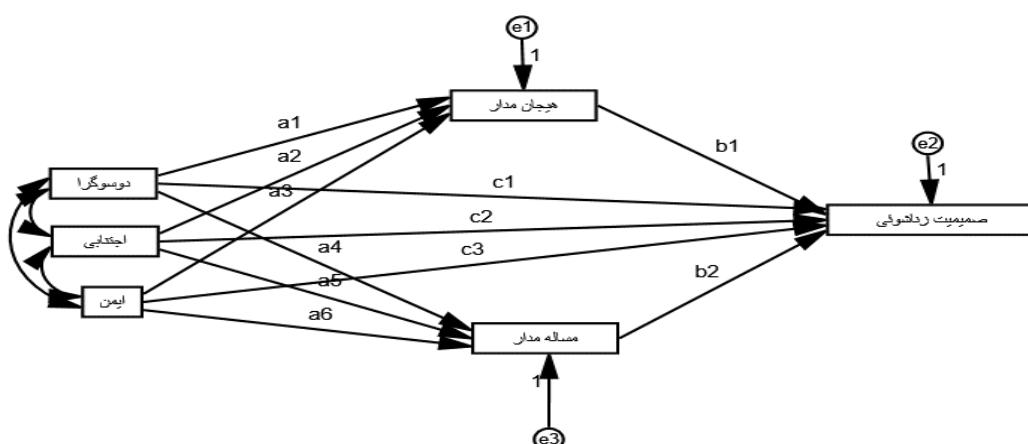
AIC	RMSEA	NFI	CFI	GFI	X ² /df	شاخص های برازش
۵۵/۴۷۳	۰/۰۸۳	۰/۲۷۷	۰/۳۲۱	۰/۹۷۱	۳/۴۹۷	مدل اثرات کل
۴۴/۳۱۸	۰/۰۹۶	۰/۹۰۱	۰/۸۸۴	۰/۹۹۶	۴/۳۱۸	مدل اثرات میانجی
۴۴/۴۷۰	۰/۰۶۷	۰/۷۶۰	۰/۷۷۳	۰/۹۹۱	۲/۶۱۷	مدل اثرات غیرمستقیم

شاخص های برازش مدل اثرات میانجی بهتر از مدل های دیگر است. شاخص آکائیک (AIC) نیز نشان می دهد که مدل اثرات میانجی تقریباً کمتر از مدل های دیگر است.

جدول ۴. ضرایب تحلیل مسیر ارتباط سبک‌های دلبستگی از طریق سبک‌های مقابل با صمیمیت زناشویی

C.R	S. E	B	b	متغیرها
***۳/۰۹۱	۰/۰۹۶	۰/۱۶۹	۰/۳۱۲	دلبستگی دوسوگرا ← هیجان‌مدار
۰/۷۸۷	۰/۱۰۰	۰/۰۴۱	۰/۰۷۹	دلبستگی اجتنابی ← هیجان‌مدار
***-۲/۷۲۶	۰/۱۱۲	-۰/۱۴۱	-۰/۳۰۶	دلبستگی ایمن ← هیجان‌مدار
۱/۱۸۲	۰/۱۱۴	-۰/۰۶۷	-۰/۱۴۶	دلبستگی ایمن ← مسأله‌مدار
۰/۸۳۹	۰/۱۰۲	-۰/۰۱۱	-۰/۰۲۱	دلبستگی اجتنابی ← مسأله‌مدار
***۲/۸۲۴	۰/۰۹۷	۰/۱۴۸	۰/۲۷۴	دلبستگی دوسوگرا ← مسأله‌مدار
***-۲/۳۶۴	۰/۰۵۴	-۰/۱۱۹	-۰/۱۴۷	هیجان‌مدار ← صمیمیت زناشویی
۱/۲۳۲	۰/۰۵۳	۰/۱۶۳	۰/۱۷۴	مسأله‌مدار ← صمیمیت زناشویی
۰/۰۹۱	۰/۱۰۱	۰/۰۰۵	۰/۰۰۹	دلبستگی دوسوگرا ← صمیمیت زناشویی
-۱/۰۶۶	۰/۱۱۶	-۰/۰۵۷	-۰/۱۲۴	دلبستگی اجتنابی ← صمیمیت زناشویی
*۲/۱۸۹	۰/۱۰۳	۰/۱۱۴	۰/۲۲۵	دلبستگی ایمن ← صمیمیت زناشویی

جدول ۴ نشان می‌دهد که دلبستگی دوسوگرا و ایمن رابطه معنی داری با مقابله هیجان‌مدار سبک دلبستگی ایمن رابطه مستقیم معنی داری با سبک مقابله مسأله‌مدار دارد. دلبستگی ایمن رابطه معنی داری با صمیمیت زناشویی دارد. طبق الگوریتم بارون - کنی، از آنجا که مسیر سبک‌های مقابله به صمیمیت زناشویی معنی دار است، می‌توان نتیجه گرفت که سبک‌های مقابله نقش میانجی گری جزئی دارند. کل مدل ۲/۲ درصد صمیمیت زناشویی را تبیین می‌کنند. مقابله مسأله‌مدار ۲/۴ درصد و مقابله هیجان‌مدار ۴/۵ درصد صمیمیت زناشویی را تبیین می‌کنند. پس از بررسی پیش‌فرضها و کنترل نمرات افراطی، مدل زیر برای آزمون تحلیل مسیر شرح زیر مورد بررسی قرار گرفت:

شکل ۱: مدل مسیر پیش‌بینی صمیمیت زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی

جدول ۵. شاخص‌های برازش مدل تحلیل مسیر پیش‌بینی الگوهای ارتباطی بر اساس سبک‌های

دلبستگی

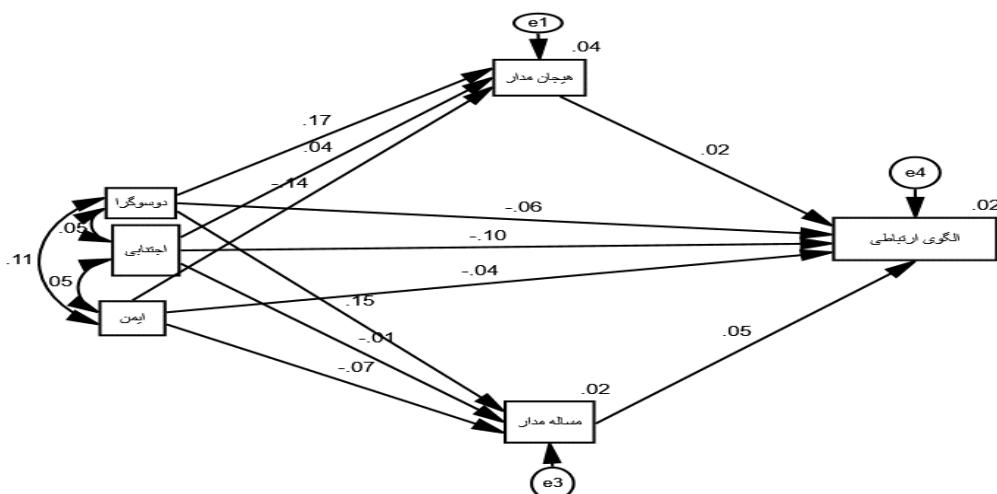
						شاخص‌های برازش
AIC	RMSEA	NFI	CFI	GFI	CMIN/DF	
۵۵/۸۵۲	۰/۰۸۲	۰/۲۹۰	۰/۲۳۱	۰/۹۷۱	۳/۴۹۸	مدل اثرات کل
۴۴/۳۱۸	۰/۰۹۶	۰/۹۰۱	۰/۸۸۳	۰/۹۹۶	۴/۳۱۸	مدل اثرات میانجی
۴۴/۱۰۹	۰/۰۳۱	۰/۷۴۴	۰/۷۵۰	۰/۹۹۰	۲/۷۷۷	مدل اثرات غیرمستقیم

شاخص‌های برازش مدل اثرات میانجی بهتر از مدل‌های دیگر است. شاخص آکائیک (AIC) نیز نشان می‌دهد که مدل اثرات غیرمستقیم تقریباً مقتصدتر از مدل‌های دیگر است.

جدول ۶. ضرایب تحلیل مسیر ارتباط سبک‌های دلبستگی از طریق سبک‌های مقابله با الگوهای ارتباطی

C.R	S. E	B	b	متغیرها
***۳/۲۶۱	۰/۰۹۶	۰/۱۶۹	۰/۳۱۲	دلبستگی دوسوگرا ← هیجان‌مدار
۰/۷۸۷	۰/۱۰۰	۰/۰۴۱	۰/۰۷۹	دلبستگی اجتنابی ← هیجان‌مدار
***-۲/۷۲۶	۰/۱۱۲	-۰/۱۴۱	-۰/۳۰۶	دلبستگی ایمن ← هیجان‌مدار
-۱/۲۸۲	۰/۱۱۴	-۰/۰۶۷	-۰/۱۴۶	دلبستگی ایمن ← مسئله‌مدار
-۰/۲۰۳	۰/۱۰۲	-۰/۰۱۱	-۰/۰۲۱	دلبستگی اجتنابی ← مسئله‌مدار
***۲/۸۲۴	۰/۰۹۷	۰/۱۴۸	۰/۲۷۴	دلبستگی دوسوگرا ← مسئله‌مدار
-۱/۱۹۱	۰/۱۶۶	-۰/۰۶۴	-۰/۱۹۸	دلبستگی دوسوگرا ← الگوهای ارتباطی
*-۲/۰۰۶	۰/۱۷۰	-۰/۱۰۵	-۰/۳۴۰	دلبستگی اجتنابی ← الگوهای ارتباطی
-۰/۸۲۰	۰/۱۹۲	-۰/۰۴۴	-۰/۱۵۸	دلبستگی ایمن ← الگوهای ارتباطی
۰/۴۳۴	۰/۰۸۹	۰/۰۲۳	۰/۰۳۹	هیجان‌مدار ← الگوهای ارتباطی
۰/۹۱۳	۰/۰۸۸	۰/۰۴۸	۰/۰۸۰	مسئله‌مدار ← الگوهای ارتباطی

جدول ۶ نشان می‌دهد که سبک دلبستگی دو سوگرا و ایمن رابطه مستقیم معنی داری با مقابله هیجان‌مدار و سبک دلبستگی دوسوگرا رابطه مستقیم معنی داری با سبک مقابله مسئله‌مدار دارند. از طرف دیگر، سبک دلبستگی اجتنابی نیز رابطه مستقیم معنی داری با الگوهای ارتباطی دارد. از آنجا که مسیرهای میانجی (هیجان‌مدار و مسئله‌مدار) به الگوهای ارتباطی معنی دار نیستند، مطابق با الگوریتم بارون - کنی سبک‌های مقابله اثر مستقیم دارند و رابطه میان سبک‌های دلبستگی با الگوهای ارتباطی را میانجی گردانند. برای آزمون اثرات مستقیم و غیرمستقیم سبک‌های دلبستگی بر الگوهای ارتباطی از مدل زیر استفاده شد:

شکل ۲. مدل مسیر پیش‌بینی الگوهای ارتباطی بر اساس سبک‌های دلبرستگی

جدول ۷. شاخص‌های برازش مدل تحلیل مسیر پیش‌بینی صمیمیت زناشویی بر اساس روابط موضوعی

	AIC	RMSEA	NFI	CFI	GFI	X ² /df	شاخص‌های برازش
مدل اثرات کل	۶۰/۹۰۶	.۰/۰۶۳	.۰/۸۴۲	.۰/۸۹۳	.۰/۹۸۱	۲/۴۴۴۶	
مدل اثرات میانجی	۶۱/۹۹۱	.۰/۱۳۹	.۰/۹۵۳	.۰/۹۸۳	.۰/۹۹۴	۷/۹۹۹	
مدل اثرات غیرمستقیم	۵۸/۳۰۹	.۰/۰۶۴	.۰/۹۲۸	.۰/۹۵۱	.۰/۹۹۰	۲/۴۶۲	

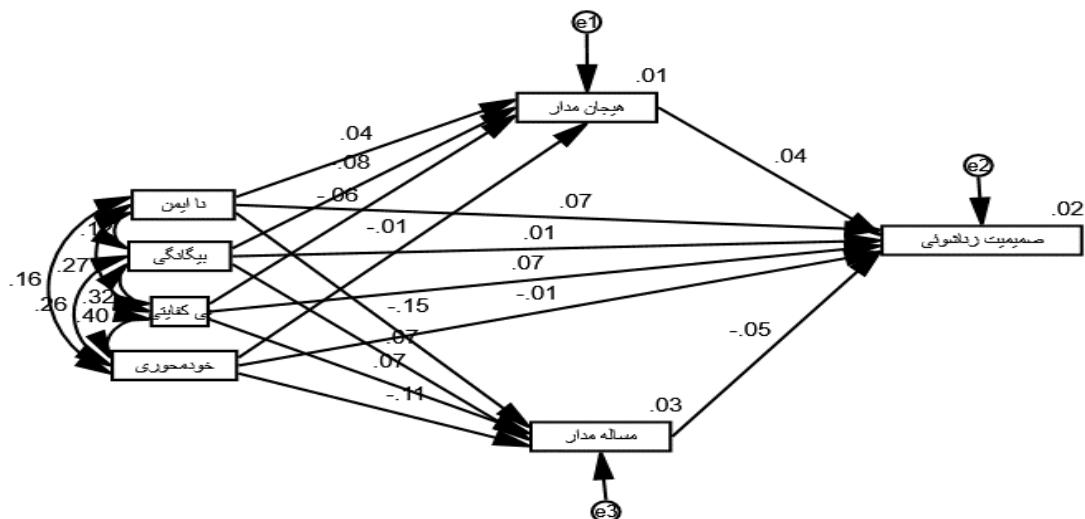
جدول ۷ نشان می‌دهد که شاخص‌های برازش مدل اثرات غیرمستقیم بهتر از مدل‌های دیگر است. شاخص آکائیک (AIC) نیز نشان می‌دهد که مدل اثرات غیرمستقیم تقریباً مقتضیت‌تر از مدل‌های دیگر است.

جدول ۸. نتایج تحلیل مسیر ارتباط مستقیم روابط موضوعی با الگوی ارتباطی سازنده متقابل

C.R	S. E	B	b	متغیرها
.۰/۶۶۴	.۰/۲۴۵	.۰/۰۳۶	.۰/۱۶۳	دلبرستگی نایمن ← هیجان‌مدار
-۱/۴۹۴	.۰/۲۵۴	-.۰/۰۸۳	-.۰/۳۵۷	بیگانگی ← هیجان‌مدار
-۰/۸۹۴	.۰/۲۴۶	-.۰/۰۵۶	-.۰/۲۳۶	بی‌کفایتی اجتماعی ← هیجان‌مدار
-۰/۱۱۸	.۰/۲۵۲	-.۰/۰۰۷	-.۰/۰۳۰	خودمحوری ← هیجان‌مدار
*-*۲/۸۵۸	.۰/۲۴۴	-.۰/۱۵۴	-.۰/۶۹۷	دلبرستگی نایمن ← مسئله‌مدار
۱/۱۹۳	.۰/۲۵۲	.۰/۰۶۶	.۰/۳۰۱	بیگانگی ← مسئله‌مدار
۱/۲۰۶	.۰/۲۵۰	.۰/۰۷۲	.۰/۳۰۱	بی‌کفایتی اجتماعی ← مسئله‌مدار
*-۱/۸۶۶	.۰/۲۵۱	-.۰/۱۰۷	-.۰/۴۶۸	خودمحوری ← مسئله‌مدار
۱/۲۲۷	.۰/۲۵۱	.۰/۰۶۷	.۰/۳۰۸	دلبرستگی نایمن ← صمیمیت زناشویی
.۰/۲۲۷	.۰/۲۵۸	.۰/۰۱۳	.۰/۰۵۹	بیگانگی ← صمیمیت زناشویی
۱/۱۱۵	.۰/۲۵۵	.۰/۰۶۷	.۰/۲۸۴	بی‌کفایتی اجتماعی ← صمیمیت زناشویی

-۰/۱۰۸	۰/۲۵۶	-۰/۰۰۶	-۰/۰۲۸	خودمحوری ← صمیمیت زناشویی
۰/۷۵۳	۰/۰۵۳	۰/۰۴۰	۰/۰۴۰	هیجان‌دار ← صمیمیت زناشویی
*۲/۸۵۱	۰/۰۵۴	۰/۰۷۳	۰/۱۵۴	مسئله‌مدار ← صمیمیت زناشویی

جدول ۸ نشان می‌دهد که تنها بعد دلبستگی نایمن و خود محوری روابط موضوعی رابطه معنی داری با مقابله مسئله مدار دارند. مطابق با الگوریتم بارون - کنی، از آنجا که مسیر دلبستگی نایمن و خود محوری به سبک مقابله مسئله مدار معنی دار مقابله مسئله مدار با صمیمیت زناشویی رابطه معنی داری دارند، می‌توان نتیجه گرفت که سبک‌های مقابله مسئله مدار میانجی گری جزئی دارند و ابعاد خود محوری و دلبستگی نایمن به طور غیرمستقیم بر صمیمیت زناشویی اثر می‌گذارند. روابط موضوعی ۱/۷ درصد واریانس صمیمیت زناشویی، مقابله مسئله مدار ۳/۵ درصد و مقابله هیجان مدار ۱/۳ درصد واریانس صمیمیت زناشویی را تبیین می‌کنند. برای آزمون تأثیر روابط موضوعی بر صمیمیت زناشویی از مدل زیر استفاده شد:

شکل ۳. مدل مسیر پیش‌بینی صمیمیت زناشویی بر اساس روابط موضوعی

جدول ۹. شاخص‌های برازش مدل تحلیل مسیر پیش‌بینی الگوهای ارتباطی بر اساس روابط موضوعی

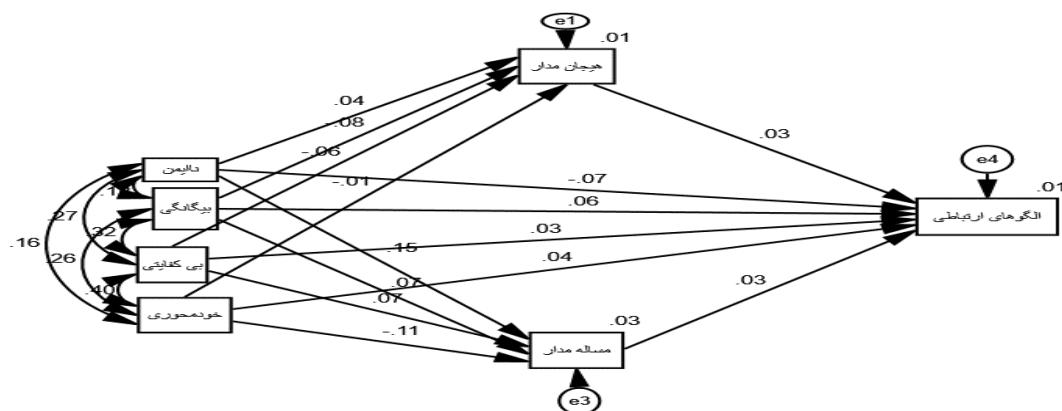
AIC	RMSEA	NFI	CFI	GFI	X ² /df	شاخص‌های برازش
۶۰/۲۷۴	۰/۰۶۲	۰/۸۴۴	۰/۸۹۷	۰/۹۸۱	۲/۳۸۹	مدل اثرات کل
۶۱/۹۹۹	۰/۱۳۹	۰/۹۵۳	۰/۹۵۳	۰/۹۹۴	۷/۹۹۹	مدل اثرات میانجی
۵۷/۷۴۷	۰/۰۶۱	۰/۹۳۰	۰/۹۵۴	۰/۹۹۱	۲/۳۴۹	مدل اثرات غیرمستقیم

جدول ۹ نشان می‌دهد که شاخص‌های برازش مدل اثرات غیرمستقیم بهتر از مدل‌های دیگر است. شاخص آکائیک (AIC) نیز نشان می‌دهد که مدل اثرات غیرمستقیم تقریباً مقتضدتر از مدل‌های دیگر است.

جدول ۱۰. نتایج تحلیل مسیر ارتباط مستقیم روابط موضوعی با الگوی ارتباطی

C.R	S. E	B	b	متغیرها
.0/۶۶۴	.۰/۲۴۵	.۰/۰۳۶	.۰/۱۶۳	دلبستگی نایمن ← هیجان‌مدار
-۱/۴۹۴	.۰/۲۵۴	-.۰/۰۸۳	-.۰/۳۵۷	بیگانگی ← هیجان‌مدار
-.۰/۸۹۴	.۰/۲۴۶	-.۰/۰۵۶	-.۰/۲۳۶	بی‌کفایتی اجتماعی ← هیجان‌مدار
-.۰/۱۱۸	.۰/۲۵۲	-.۰/۰۰۷	-.۰/۰۳۰	خودمحوری ← هیجان‌مدار
***-۲/۸۵۸	.۰/۲۴۴	-.۰/۱۵۴	-.۰/۶۹۷	دلبستگی نایمن ← مسئله‌مدار
۱/۱۹۳	.۰/۲۵۲	.۰/۰۶۶	.۰/۳۰۱	بیگانگی ← مسئله‌مدار
۱/۲۰۶	.۰/۲۵۰	.۰/۰۷۲	.۰/۳۰۱	بی‌کفایتی اجتماعی ← مسئله‌مدار
*-۱/۸۶۶	.۰/۲۵۱	-.۰/۱۰۷	-.۰/۴۶۸	خودمحوری ← مسئله‌مدار
۱/۲۲۷	.۰/۲۵۱	.۰/۰۶۷	.۰/۳۰۸	دلبستگی نایمن ← صمیمیت زناشویی
۰/۲۲۷	.۰/۲۵۸	.۰/۰۱۳	.۰/۰۵۹	بیگانگی ← صمیمیت زناشویی
۱/۱۱۵	.۰/۲۵۵	.۰/۰۶۷	.۰/۲۸۴	بی‌کفایتی اجتماعی ← صمیمیت زناشویی
-.۰/۱۰۸	.۰/۲۵۶	-.۰/۰۰۶	-.۰/۰۲۸	خودمحوری ← صمیمیت زناشویی
.۰/۷۵۳	.۰/۰۵۳	.۰/۰۴۰	.۰/۰۴۰	هیجان‌مدار ← صمیمیت زناشویی
۲/۷۰۲	.۰/۰۹۴	.۰/۱۵۳	.۰/۲۵۴	مسئله‌مدار ← صمیمیت زناشویی

جدول ۱۰ نشان می‌دهد که تنها بعد دلبستگی نایمن و خود محوری روابط موضوعی، رابطه معنی‌داری با مقابله مسئله‌مدار دارند. مطابق با الگوریتم بارون - کنی، از آنجا که مسیر دلبستگی نایمن و خودمحوری به سبک مقابله مسئله‌مدار، معنی‌دار و مقابله مسئله‌مدار با صمیمیت زناشویی رابطه معنی‌داری دارند، می‌توان نتیجه گرفت که سبک‌های مقابله اثر میانجی‌گری جزئی دارند و بعد خود محوری و دلبستگی نایمن به طور مستقیم و غیرمستقیم بر صمیمیت زناشویی اثر می‌گذارند. روابط موضوعی ۱/۷ درصد، مقابله مسئله‌مدار ۳/۵ درصد و مقابله هیجان‌مدار ۱/۳ درصد واریانس صمیمیت زناشویی را تبیین می‌کنند.

شکل ۴. مدل مسیر پیش‌بینی الگوهای ارتباطی بر اساس روابط موضوعی

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از این پژوهش بررسی مدل‌بایی الگوهای ارتباطی و صمیمیت زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی و روابط موضوعی با میانجی‌گیری سبک‌های مقابله‌ای بود؛ نتایج تحلیل نشان داد که دلبستگی دوسوگرا و ایمن رابطه معنی‌داری با مقابله هیجان‌مدار و سبک دلبستگی ایمن رابطه مستقیم معنی‌داری با سبک مقابله مسأله‌مدار دارند. همچنین، دلبستگی ایمن رابطه معنی‌داری با صمیمیت زناشویی دارد. طبق الگوریتم بارون - کنی، از آنجا که مسیر سبک‌های مقابله به صمیمیت زناشویی معنی‌دار است، می‌توان نتیجه گرفت که سبک‌های مقابله نقش میانجیگری جزئی دارند. کل مدل ۲/۲ درصد صمیمیت زناشویی را تبیین می‌کنند. مقابله مسأله‌مدار ۲/۴ درصد و مقابله هیجان‌مدار ۴/۵ درصد صمیمیت زناشویی را تبیین می‌کنند. شاخص‌های برازش مدل تحلیل مسیر پیش‌بینی الگوهای ارتباطی بر اساس سبک‌های دلبستگی شاخص‌های برازش نشان داد، مدل اثرات میانجی بهتر از مدل‌های دیگر است. شاخص آکائیک (AIC) نیز نشان می‌دهد که مدل اثرات غیرمستقیم تقریباً مقتصر از مدل‌های دیگر است.

صمیمیت زناشویی به عنوان یکی از مهم‌ترین شاخص‌های تعیین عملکرد خانواده، به حالتی اطلاق می‌شود که طی آن زن و شوهر از ازدواج با یکدیگر و با هم بودن احساس شادمانی و رضایت دارند (اصلانی، عبداللهی و امن‌اللهی، ۱۳۹۶). در این راستا تعدادی از پژوهشگران صمیمیت زناشویی را احساس عینی خشنودی، رضایت، لذت زن و شوهر از تمامی روابط، انطباق بین همسران و عده دیگری صمیمیت زناشویی از یک رابطه را ارزیابی ذهنی فرد از آن رابطه و سازگاری درونی و بیرونی زن و مرد می‌دانند، به طوری که در موقعیت‌های مختلف زندگی تفاهمنی دوچانبه بین آنها به وجود آید (ازمان و آتیک، ۲۰۱۰). سبک دلبستگی یکی از عوامل شخصی است که بر همسازی و ناهمسازی زناشویی تأثیر می‌گذارد و به همین دلیل تحقیقات بسیاری درباره آن انجام شده است. بررسی‌های قبلی رضایتمندی زناشویی بهطور کامل نشان می‌دهند که وضعیت جنسی افراد، پیش‌بینی رضایتمندی نمی‌باشد (ساودرا و همکاران، ۲۰۱۴). تبیین این یافته پژوهش می‌توان گفت ماهیّست و چگونگی رابطه صمیمی افراد در کودکی (نوزاد - مادر)، نوع و ماهیّت روابط صمیمی آنها را در سرتاسر زندگی تعیین می‌کند. افراد با سبک دلبستگی ایمن، افرادی شاد، دوستانه و قابل اعتمادند که توانایی همدلی و پذیرش دیگران را دارند؛ بنابراین در صمیمی شدن با دیگران و نزدیکی بیشتر با افرادی مانند همسر به خوبی عمل می‌کنند. به بیان دیگر افراد بزرگسال با دلبستگی بالا تمایل افزون تری به ایجاد نزدیکی در روابط میان فردی خود دارند؛ در نتیجه میزان صمیمیت را در روابط بهبود می‌بخشند و سازگاری ارتباطی آنها افزایش می‌یابد (کانتزارو، ۲۰۱۰). در مقابل، ویژگی برجسته بزرگسالان دارای سبک دلبستگی اجتنابی، ترس از صمیمیت و روابط دوستانه است. این افراد به شدت از ایجاد روابط صمیمانه و نزدیک گریزان اند و به محض اینکه احساس می‌کنند روابط در حال نزدیکی است، ناهمشیارانه از آن پرهیز می‌کنند. افراد دارای سبک دلبستگی نایامن اجتنابی، در روابط نزدیک و صمیمانه خود به طور ناهمشیار روابط دوران کودکی با چهره دلبستگی را به خاطر می‌آورند. این یادآوری و انتقال موجب اضطراب ناشی از طرد دوباره در روابط کنونی می‌شود. آنها برای گریز از تجربه دوباره اضطراب، از هر گونه نزدیکی و رابطه صمیمانه‌ای دوری می‌کنند و از ابراز صمیمیت همسر خود رنج می‌برند. همچنین خوداتکایی و حس خودارز شمندی مفرط این افراد نیز زمینه‌های دوری و پرهیز از برقراری رابطه صمیمانه و اعتماد به دیگران از جمله همسر خود را فراهم می‌آورد.

افراد با سبک دلبستگی دو سو گرا که با دل مشغولی و سواسی درباره صمیمیت و تلاش برای یکی شدن با دیگری مشخص می‌شوند، با نگرش منفی به خود و مثبت به دیگران، برای صمیمیت عاطفی و روابط نزدیک با دیگران ارزش اضافی قائل اند و به پذیرش دیگران برای حس بهزیستی شخصی وابسته اند. آنها از ترس کنار گذاشته شدن از سوی همسر یا دیگر افراد مهم زندگی‌شان، توانایی اندکی برای صمیمی شدن دارند (دوستداری تیله نوبی، ۱۳۹۲).

نتایج تحلیل نشان داد که سبک دلبستگی دوسوگرا و اینم رابطه مستقیم معنی‌داری با مقابله هیجان‌مدار و سبک دلبستگی دوسوگرا رابطه مستقیم معنی‌داری با سبک مقابله مسئله‌مدار دارد. از طرف دیگر، سبک دلبستگی اجتنابی نیز رابطه مستقیم معنی‌داری با الگوهای ارتباطی دارد. از آنجا که مسیرهای میانجی (هیجان‌مدار و مسئله‌مدار) به الگوهای ارتباطی معنی‌دار نیست، مطابق با الگوریتم بارون - کنی سبک‌های مقابله اثر مستقیم دارند و رابطه میان سبک‌های دلبستگی با الگوهای ارتباطی را میانجی‌گری نمی‌کنند. شاخص‌های برازش مدل تحلیل مسیر پیش‌بینی صمیمیت زناشویی بر اساس روابط موضوعی نشان داد که شاخص‌های برازش مدل اثرات غیرمستقیم تقریباً مقتصرتر از مدل‌های دیگر است. شاخص آکائیک (AIC) نیز نشان می‌دهد که مدل اثرات غیرمستقیم تقریباً مقتصرتر از مدل‌های دیگر است. برای تبیین نتایج این پژوهش می‌توان به توضیح دیدگاه روابط موضوعی در زمینه ارتباطات به ویژه در ارتباط ازدواج پرداخت. دیدگاه روابط موضوعی بر این اعتقاد است که اتفاقات و ارتباطات اولیه زندگی بر روابط ما در بزرگسالی تاثیر می‌گذارند و نحوه برخورد مراقبین اولیه کودک بر نحوه برخورد او در بزرگسالی با شریک زندگی تاثیر گذار است. در نتایج پژوهش خودمیان بینی بیشترین نقش را در تبیین عدم رضایت زناشویی داشت. خودمیان بینی متشکل از بی‌اعتمادی به دیگران و کنترل و اعمال قدرت به دیگران است، فرد خودمیان بین توانایی تمایز خود را از دیگری به عنوان "موضوع" جداگانه ندارد، در نتیجه هویت فرد مقابل را به گونه‌ای مجرزا نمی‌پذیرد و منجر به رفتارهای خودخواهانه می‌شود. هر چه فرد از نظر شخصیتی محکم تر بوده و تعریف دقیق تری از خود داشته باشد در نتیجه توان تمیز خود از دیگری را بیشتر دارد و برای شریک زندگی خود به عنوان یک فرد جداگانه ارزش قائل است. صمیمیت، سازگاری، توانایی پذیرش استقلال و هویت متمایز دیگری از جمله ویژگی‌های اصلی برقراری ارتباط صمیمانه است، که در قالب حل مفهوم خود میان بینی ممکن می‌شوند (نریمانی و همکاران، ۱۳۹۸).

انسان به عنوان یک موجود اجتماعی و به واسطه قرار داشتن در یک محیط اجتماعی در ارتباطات تعاملی شامل (روابط دوستی، عشقی و خانوادگی) شرکت دارد. در این میان، خانواده از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، چراکه یکی از عناصر اصلی جامعه محسوب می‌گردد و دستیابی به یک جامعه امن مستلزم داشتن خانواده‌های امن است. یک خانواده سالم اعضا‌ی را شامل می‌شود که از سلامت روانی و روابط مطلوب با یکدیگر برخوردار هستند. بنابراین سلامت اعضای خانواده و روابط آنها تأثیرات مثبتی بر جامعه خواهد داشت (صلاحیان، ۱۳۹۸). در پی انحلال روابط پیشین، روابط جدید نیز بر حسب الگوی دلبستگی فرد متفاوت است. اجتناب‌گرها پس از انحلال یک رابطه کمتر از دوسوگراها مضطرب و مستأصل می‌شوند (عبدلی قهی، ۱۳۹۵). گروه اخیر به سرعت به برقراری روابط جدید اقدام می‌کنند دلبستگی اینم با سازگاری منعطف و مناسب تجارب هیجانی و تحمل حوادث استرس‌آمیز بدون درماندگی در برابر آنها همراه است و افرادی که سبک دلبسته نایمن هستند، کارکرد زناشویی ضعیف ارتباط و حل مسئله ضعیف، انعطاف‌پذیری و اعتماد متقابل پایین دارند. و در موقعیت‌های

اضطراب‌زا در جستجوی حمایت، ضعیف عمل می‌کنند و سبک دلپستگی نایمن با عزت نفس پایین ارتباط دارد. این پژوهش با یافته‌های پژوهش‌های قبلی مبنی بر اینکه سبک دلپستگی دوسوگرا و ایمن رابطه مستقیم معنی‌داری با مقابله هیجان‌مدار دارند یافت شد (نوری، ۱۳۹۳) با این تفاوت که پژوهش‌های قبلی بر روی زنان و مردان کارمند انجام شده بود.

نتایج تحلیل نشان داد که تنها بعد دلپستگی نایمن و خودمحوری روابط موضوعی رابطه معنی‌داری با مقابله مسأله‌مدار دارند. مطابق با الگوریتم بارون - کنی، از آنجا که مسیر دلپستگی نایمن و خودمحوری به سبک مقابله مسأله‌مدار، معنی‌دار و مقابله مسأله‌مدار با صمیمیت زناشویی رابطه معنی‌داری دارند، می‌توان نتیجه گرفت که سبک‌های مقابله اثر میانجی‌گری جزئی دارند و ابعاد خود محوری و دلپستگی نایمن به طور غیرمستقیم بر صمیمیت زناشویی اثر می‌گذارند. روابط موضوعی ۱/۷ در صد، مقابله مسأله‌مدار ۳/۵ در صد و مقابله هیجان‌مدار ۱/۳ در صد واریانس صمیمیت زناشویی را تبیین می‌کنند. شاخص‌های برازش مدل تحلیل مسیر پیش‌بینی الگوهای ارتباطی بر اساس روابط موضوعی نشان داد که شاخص‌های برازش مدل اثرات غیرمستقیم بهتر از مدل‌های دیگر است. شاخص آکائیک (AIC) نیز نشان می‌دهد که مدل اثرات غیرمستقیم تقریباً مقتضیت‌تر از مدل‌های دیگر است. بر این اساس روابط موضوعی به یکی از مهم‌ترین سازه‌های روان پویشی در شکل گیری شخصیت تبدیل می‌شود؛ که ردپای آن را در روابط بزرگ سالی فرد می‌توان دید. از دیدگاه نظریه‌های روابط موضوعی، فرد در بزرگسالی در هر موقعیت ارتباطی که قرار بگیرد الگوهای قالبی روابطی را که در گذشته درونی کرده؛ به طور ناهمشیار تکرار می‌کند. روان درمانگری پویشی کوتاه مدت مبتنی بر "بن مایه تعارضی ارتباط" با شناسایی این الگوهای غالب از خلال روایت فرد از موقعیت‌های ارتباطی خود، تلاش می‌کند مراجع را از گذشته ناکارآمد خود برهاند. هنگامی که مراجع در می‌یابد که واکنش‌های ناکارآمد وی در موقعیت‌های ارتباطی در واقع پاسخ‌هایی هستند که او در مقابل محقق نشدن خواسته هایش در ارتباط با دیگران می‌دهد، به تدریج با افزایش آگاهی و از طریق "حل و فصل"، کار آمدی خود را در روابط با دیگران افزایش می‌دهد؛ از این طریق می‌تواند خواسته‌های خود را محقق سازد؛ بدون اینکه نگرانی‌های قبلی را داشته باشد و واکنش‌های خود تخریب گر قبلي را نشان دهد (توزمان، ۲۰۱۹). پژوهش فرامرزی و همکاران (۱۳۹۰) سودمندی روان درمانی مبتنی بر CCRT، را برای بهبود نشانه‌های گوارشی و شیوه‌های مقابله با تعارض بیماران سوء‌هایی کنندگی نشان داده است. هم چنین در پژوهشی به این مدل درمانی با تمرکز بر الگوهای ارتباطی، ضمن ارتقای کیفیت روابط موضوعی، اضطراب اجتماعی را کاهش داد (م‌سگریان، ۱۳۹۵). این تبیین‌های نظری و یافته‌های پژوهشی از وجود الگوهای غالب ارتباطی پشتیبانی می‌کند. بر این اساس شناسایی الگوهای غالب ارتباطی و اصلاح و تغییر آن از طریق روان درمانگری پویشی کوتاه مدت مبتنی بر "بن مایه تعارضی ارتباط" ضروری به نظر می‌رسد. این نوع مداخله درمانی می‌تواند به زوجین کمک کند تا رضایت زناشویی خود را افزایش دهند.

از طرفی نیز تبیین این یافته‌ها می‌توان گفت زوجینی که مهارت‌های مقابله‌ای مناسب را در موقعیت‌های استرس‌زا به کار می‌گیرند، بهتر قادرند با نیازها و چالش‌های زندگی مقابله کنند و اثرات مخرب استرس را بر جسم و روان خود کاهش دهند و دچار کجری و رفتارهای نابهنجار اجتماعی شوند(باباخانی و همکاران، ۱۳۹۷). همچنین زن و شوهرهایی که توانایی برقراری ارتباط مناسب را دارا هستند، روابط زناشویی

رضایت مندانه تری دارند، عالوه بر این تعامل منفی زن و شوهر در ایجاد نگرش منفی و وقوع طلاق یا جدایی متغیر پیش‌بینی کننده قوی است. بنابراین زوجینی که با رویکرد منطقی به سراغ حل مسائل زندگی می‌روند، از زندگی زناشویی خود رضایت مندی بیشتری دارند و رضایت فرد از زندگی زناشویی به عنوان رضایت وی از خانواده و رضایت از خانواده به عنوان رضایت از زندگی تلقی می‌شود؛ بنابراین این موضوع باعث تسهیل در رشد مادی و معنوی و تعالی و پیشرفت در جامعه خواهد شد. هیچ نظام دیگری از این محدوده‌ها و مرزهای مشخص و رسوخ‌ناپذیر برخوردار نیست. یک سازمان تجاری می‌تواند کارمند خاصی را که از نحوه کار کردن ایشان راضی نیست، بیرون کند، یا بر عکس، امکان دارد اعضای سازمان در صورتی که ساخت یا ارزش‌های شرکت مزبور مورد علاقه‌ی آن‌ها نباشد، ارتباط خود را با آن قطع کنند و برای همیشه از گروه مزبور جدا شوند. فشارهای حافظ عضویت در خانواده حتی در کسانی که قصد دارند از خانواده‌ی مبدأ فرسنگ‌ها جدا شوند، بهندرت مجال چنین کاری را می‌دهد (عطایی فرد و امیری، ۱۳۹۳). عالوه بر آن، بر خلاف اعضای متعلق به نظام‌های غیر خانوادگی که عمداً می‌توان در غیاب آنها عضو جدیدی را جایگزین ساخت، اعضای خانواده حاصل شبکه روابطی است که توسط اعضای آن به وجود آمده است. برای مثال، اگر یک والد خانواده را ترک کند یا آنکه بمیرد و شخص دیگری جای او را از لحاظ نقشی که داشته پر نماید، هر تلاشی که انجام دهد باز هم هرگز نمی‌تواند پیوند شخصی و عاطفی را که والدین مزبور با سایر اعضای خانواده داشته است، تماماً از میان ببرد و خودش جایگزین آن شود. اعضای خانواده در حین رشد به هویت اختصاصی و واحد خود دست می‌یابند، اما باز هم به گروه خانوادگی دلبستگی دارند و لذا هویت یا تصور جمعی خاص خود را حفظ خواهند کرد. این اعضا در انزوا زندگی نمی‌کنند، بلکه به یکدیگر وابسته‌اند آن هم نه فقط به خاطر پول، غذا و سرپناه بلکه به خاطر نیاز به عشق، محبت، همکاری و همیاری، جامعه پذیری و سایر نیازهای غیرملموس. این افراد برای دستیابی به کارکرد موفق باید خود را با نیازها و خواسته‌های متغیر سایر اعضا و همچنین انتظارات متغیر شبکه‌ی خویشاوندی بزرگ‌تر، محله و در نهایت جامعه منطبق سازند (پرسل، ۲۰۱۶).

خانواده‌های برخوردار از کارکرد سالم، سوای بقای خود در قالب یک نظام، موجب شکوفایی توان بالقوه‌ی یکایک اعضا خود می‌گردد؛ یعنی به آن‌ها اجازه می‌دهند با اعتماد و اطمینان خاطر در پی کاوشنگری و خودیابی برآیند. میان نظام خانوادگی «توانا» و «ناتوان» تفاوت وجود دارد. گروه اول می‌تواند میان نیازهای آن نظام در قالب یک واحد خانوادگی و علایق شخصی تمامی اعضا خود تعادل برقرار کند. خانواده‌های توانا شیوه‌هایی اتخاذ می‌کنند که نیازهای بعضًا متعارض اعضا خود را ارضا می‌سازند. ویژگی‌های خانواده‌های ناتوان عبارت‌اند از کم کاری یا غلبه کردن بر سایر اعضا گروه، به طوری که منافع عده‌ای در نتیجه آن از میان می‌رود. این الگو غالباً در خانواده‌های نالاستوار، انعطاف‌ناپذیر، یا آشفته و پر هرج و مرج دیده می‌شود(حسینی، ۱۳۹۷)؛ پژوهشی که یافته‌های پژوهش را تأیید یا رد کند یافت نشد و این از دلایل نوآوری این پژوهش بوده است. این پژوهش مانند سایر پژوهش‌ها محدودیت‌ها و مشکلاتی داشت که عبارت‌اند از: الف) استفاده از ابزارهای خودسنجی و عدم امکان ارزیابی کیفی، امکان دارد که باعث افزایش سوگیری در پاسخ‌ها شده باشد. ب) این پژوهش به صورت مقطعی انجام شده است. به این دلیل، نتیجه گیری درباره علیت را دشوار می‌سازد. ج) تعداد زیاد پرسشنامه‌ها منجر به خستگی آزمودنی‌ها شد. د) متغیرهایی جمعیت شناختی مانند مضعیت اقتصادی، فرهنگی و... کنترل نشده اند که ممکن است در رابطه بین متغیرهای اصلی پژوهش نقش واسطه‌ای داشته باشند. این مساله نیز استلزم های خاص خود را

به همراه دارد؛ لذا پیشنهاد می‌گردد: ۱) پیشنهاد می‌شود الگوهای ارتباطی و سبک دلپستگی و راهبردهای مقابله ای در افراد با سنین و ویژگی‌های شخصیتی مختلف مورد پژوهش قرار بگیرد. ۲) پیشنهاد می‌گردد در پژوهش‌های آتی مقایسه بین فرهنگی در میان دانشجویان متاهل در کلان شهر و شهرهای کوچک‌تر انجام شود.^۳ استفاده از روش طولی می‌تواند به استحکام حاصله از نتایج پژوهش شود.^۴ نمونه‌گیری‌های چند قومیتی اثر تداخل فرهنگی – جغرافیایی را از بین می‌برد.^۵ بدیهی است که یافته‌های پژوهش گامی است مقدماتی است برای کسب نتایج قطعی‌تر، پژوهش‌های کیفی گسترده به صورت تحولی با ابزارهای جدیدتر توصیه می‌گردد.

در انتها نیز پیشنهادهای کاربردی بدین صورت مطرح می‌شود که: ۱) با توجه به یافته‌های حاصل از پژوهش منبی بر اثر مستقیم سبک‌های دلپستگی بر صمیمیت زناشویی، پیشنهاد می‌گردد در این زمینه وزارتتخانه‌ها و سازمان‌های متولی همچون سازمان بهزیستی؛ وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و صداوسیما، سرای محله و شهرداری‌ها آموزش‌هایی را برای افراد در نظر بگیرند تا این مهم سبب ارتقای صمیمیت زناشویی شهر تهران گردد. ۲) با توجه به یافته‌های حاصل از پژوهش منبی بر اثر مستقیم روابط موضوعی بر صمیمیت زناشویی، به سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان امور سازمانی نیز پیشنهاد می‌گردد برنامه‌های آموزشی را در راستای شناخت روابط موضوعی به صورت رایگان برای افراد متاهل شهر تهران در نظر بگیرند و با مشارکت نهادهای عمومی همچون شهرداری‌ها و رسانه‌ها؛ بهویژه رسانه ملی گامی مهم در این زمینه برداشته شود. با توجه به یافته‌های حاصل از پژوهش منبی بر تایید نقش راهبردهای مقابله ای در صمیمیت زناشویی، پیشنهاد می‌گردد در این زمینه وزارتتخانه‌ها و سازمان‌های متولی همچون سازمان بهزیستی؛ وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و صداوسیما، سرای محله و شهرداری‌ها آموزش‌هایی را برای افراد در نظر بگیرند تا این مهم راهبردهای مقابله ای دانشجویان شهر تهران گردد.

موازین اخلاقی

لازم است که نویسندگان در این قسمت، نحوه رعایت موازین اخلاقی نظیر رازداری، محترمانه ماندن اطلاعات، جلب رضایت و تمایل آزمودنی‌ها برای شرکت در پژوهش، حق انتخاب آن‌ها برای ادامه و یا انصراف از شرکت در جلسه‌های مداخله یا پاسخگویی به پرسش‌نامه‌ها بیان و کد اخلاق پژوهش را برای کارآزمایی‌های بالینی و شماره مصوب پایان نامه‌ها یا طرح‌های پژوهشی را برای پژوهش‌های غیربالینی درج کنند.

سپاسگزاری

از تمامی شرکت‌کنندگان در این پژوهش تشکر و قدردانی می‌شود.

تعارض منافع

نویسندگان اعلام می‌کنند هیچ‌گونه تضاد منافعی ندارند.

منابع

- احمدی، شمس الدین، آزاد فلاح، پرویز، و فراهانی، حجت‌الله. (۱۳۹۷). بازبینی الگوهای غالب ارتباطی زوجین ایرانی بر مبنای بن مایه تعارضی ارتباط: یک بررسی کیفی. *فصلنامه مطالعات روان‌شناسی بالینی*, ۸(۳۲): ۶۷-۹۲.
- اصلانی، خالد، عبدالهی، نیره، و امان الهی، عباس. (۱۳۹۶). رابطه سبک دلبستگی با تعهد زناشویی با میانجیگری تمایز یافته‌گی خود و احساس گناه در دانشجویان زن متأهل شهر اهواز. *پژوهش‌های مشاوره*, ۱۶(۶۱): ۲۱۷-۲۲۸.
- واکر، الکسیس. جی، و تامپسون، لیندا. (۱۹۸۳). صمیمیت و تماس و کمک بین نسلی میان مادران و دختران، *مجله ازدواج و خانواده*, ۴۵، ۸۴۹-۸۴۱.
- آقایو سفی، علیرضا. (۱۳۸۰). نقش شخصیت و راههای مقابله‌ای در افسردگی و کاربرد مقابله‌درمانگری در شخصیت و افسردگی. رساله‌ی دکترای تخصصی روانشناسی. استاد راهنمای: پریخ دادستان. دانشگاه تربیت مدرس.
- بهرامی خوندابی، فاطمه، فاتحی‌زاده، مریم، و اولیا، نرگس. (۱۳۸۴). ساخت و تعیین روایی و پایایی آزمون صمیمیت زوجین، هشتمین هفته پژوهش دانشگاه اصفهان.
- پاکدامن، شهلا. (۱۳۸۰). بررسی ارتباط بین دلبستگی و جامعه طلبی در نوجوان. پایان‌نامه دکترای روانشناسی، دانشگاه تهران.
- ثنایی، باقر. (۱۳۷۹). مقیاس‌های سنجش خانواده و ازدواج. تهران: نشر بعثت.
- جابری، سمیه. (۱۳۹۸). تعیین پیش‌بینی‌کننده‌های صمیمیت زناشویی و تدوین مدل افزایش صمیمیت بر اساس عوامل آن. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه اصفهان، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی.
- جابری، سمیه، اعتمادی، عذر، جزایری، رضوان‌السادات، و احمدی، سیداحمد. (۱۳۹۳). بررسی تعیین رابطه عوامل فردی با صمیمیت زناشویی. تهران، اولین کنفرانس بین‌المللی روان‌شناسی و علوم رفتاری.
- حسینی، سیده ریحانه. (۱۳۹۷). رابطه بین ابعاد تعهد زناشویی و روابط فرازناشی اینترنتی بر اساس روابط عاطفی و جنسی زوجین و سبک‌های دلبستگی: مدل‌بایی معادله ساختاری. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)، دانشکده علوم اجتماعی.
- دوستداری تیله‌نويی، تیمور. (۱۳۹۲). رابطه سبک‌های دلبستگی با صمیمیت و سازگاری زناشویی در زوجین فرهنگی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شاهروд، دانشکده ادبیات و علوم انسانی.
- صلاحیان، نوشین. (۱۳۹۸). بررسی رابطه روابط موضوعی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه بر سلطه‌گری و روابط اخلاقی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه پیام نور، سندج.
- عباسی اصل، مجتبی. (۱۳۹۵). رابطه رضایت جنسی، صمیمیت زناشویی و سبک‌های دلبستگی با بی‌شبایی ازدواج زنان متأهل. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه خوارزمی، دانشکده روانشناسی.
- عبدلی قهی، حمیدرضا. (۱۳۹۵). پیش‌بینی صمیمیت زناشویی بر اساس طرحواره‌های ناسازگار اولیه و سبک دلبستگی در دانشجویان متأهل دانشگاه علوم انتظامی استان تهران. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهر قدس، دانشکده علوم انسانی.
- عطایی فرد، ربانه، و امیری، شعله. (۱۳۹۶). آزمون مدل علی رابطه ارتباط مؤثر همسران و رابطه والد- فرزندی برای آموزش والدین دانش آموزان دوره ابتدایی. *فصلنامه خانواده و پژوهش*, ۳۰: ۳۷-۷.

کریم زاده نگاری، عباس. (۱۳۹۴). بررسی صمیمیت جنسی، محبت جسمی، ذهن آگاهی و تعارض زناشویی به عنوان تعدیل کننده های رابطه بین سبک های دلبستگی و کیفیت زناشویی دانشجویان زن دانشگاه شهید چمران اهواز. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شهید چمران اهواز، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی. محمدی گنجه، محمد. (۱۳۹۶). آزمودن مدل رابطه ای تعارض های زناشویی و سبک های فرزند پروری والدین با ترس از صمیمیت با میانجی گری سبک های دلبستگی. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شهید چمران اهواز، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی.

نادری مقدم، سمیه. (۱۳۸۶). تعیین رابطه بین صمیمیت و مدت ازدواج در زوج های شهر ساری. پایان نامه کارشناسی روانشناسی عمومی، دانشگاه پیام نور بهشهر.

نریمانی، محمد، پور اسماعیلی، عبدالله، میکائیلی، ساحل. و حاجیلو، نرگس. (۱۳۹۸). نقش واسطه ای الگوهای ارتباطی زوج را در رابطه بین آسیب پذیری های پایدار و فرسودگی زناشویی در زوج های متقاضی طلاق. مجله خانواده پژوهشگاه شهید بهشتی، ۱۱(۱)، ۵۲-۶۱.

نوری، محبوبه. (۱۳۹۳). بررسی رابطه بین سبک های دلبستگی و الگوهای ارتباطی خانواده با میزان سازگاری زناشویی و صمیمیت زوجین. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علم و فرهنگ تهران، دانشکده ادبیات و علوم انسانی.

هادی نژاد، حسن، طباطباییان، مریم.، و دهقانی، محمود. (۱۳۹۳). بررسی مقدماتی روایی و پایایی پرسشنامه روابط موضوعی و واقعیت آزمایی بیل. مجله روانپژوهشی و روانشناسی بالینی ایران. ۲۰(۲): ۱۶۹-۱۶۲.

References

- Bagarozi, A. (2016). Characteristics of long-term first marriage. *Journal of mental health counseling*, 15, 445-460
- Bean, R. C. (2015). *Romantic relationship quality and technological communication: Examining the role of attachment representations and rejection sensitivity*. Thesis for Master of Science, Bringham: Utah State University.
- Caska, C.M (2018). Distress in Spouses of Combat Veterans with PTSD: The Importance of Interpersonally BasedCognitions and Behaviors, Risk and Resiliencein U.S. *Military Families*, 1, 69-84.
- Christensen, a., & Sullaway, M. (1984). *Communications patterns Questionnaire. Unpublished questionnaire*. Los Angeles: University of California.
- Christensen. A., Haevay. C.L. (1990). Gender and Social structure in the demand/withdraw pattern of marital conflict. *Journal of personality band social psychology*, (59): 73-81
- Gullotta, R., Blau, I. (2017). *Intimate Violence in Families* Newbury Park. CA: Sage Publication.
- Hazan, C., & Shaver, P. (2016). "Romantic Love Conceptualized As An Attachment Process. *Journal of Personality and Social Psychology*, 511-524.
- Heavey, C. L., Layne, C., & Christensen, A. (1993). Gender and conflict structure in marital interaction: A replication and extension. *Journal of Counseling and Clinical Psychology*, (63):
- Higgins, N., McCabe, M. (2016). Goal-directed upper limb movements by children with and without DCD: A window into perceptuo-motor dysfunction?" *Physiotherapy research international*, 9, 1-12.
- Ozman, O. Atik, G (2010). Attachment styles and marital adjustment of Turkish married individuals. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 5: 367-371.

- Saavedra, M. C., Chapman, K. E., & Rogge, R. D. (2010). Clarifying links between attachment and relationship quality: Negative conflict and mindfulness as moderators. *Journal of Family Psychology*, 24, 380-390.
- Seshti, T., Valentino, L. (2016). Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, Fifth ed. American Psychiatric Publishing.
- Sheldon, E., Keller, I., West, L. (2017). Criminology, Wadsworth, Cengage Learning.
- Wanic R, Kulik J. (2019). Toward an Understanding of Gender Differences in the Impact of Marital Conflict on Health. *Sex Roles*, 65(5-6): 297-312.
- Young, J.E. (2008). *Young Schema Questionnaire–Short Form*. New York: Schema Therapy Institute

پرسشنامه سبک‌های دلستگی

سوال	۱	۲	۳	۴	۵	۶
ایجاد ارتباط با دیگران برایم آسان است	۱	۲	۳	۴	۵	۶
مشکل به خودم اجازه می‌دهم که به دیگران وابسته باشم	۲	۳	۴	۵	۶	۷
در روابطم اغلب نگرانم که طرف مقابل واقعاً دوستم نداشته باشد	۳	۴	۵	۶	۷	۸
آنقدر که من دوست دارم به دیگران نزدیک شوم، دیگران به اندازه من تمایل به ارتباط ندارند	۴	۵	۶	۷	۸	۹
دوست دارم به دیگران متکی باشم	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
از اینکه کسی به من نزدیک شود ناراحت نمی‌شوم	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱
فکر می‌کنم وقتی به دیگران احتیاج دارم هیچگاه در دسترس نیستند	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
از اینکه به مردم نزدیک باشم راحت نیستم	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
در روابطم اغلب نگرانم که طرف مقابلم نخواهد ارتباطش را با من ادامه دهد	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴
وقتی احساساتم را به دیگران نشان می‌دهم، می‌ترسم که آنها همان احساس را درباره من نداشته باشند	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
در ارتباطاتم اغلب از خود می‌پرسم آیا طرف مقابل واقعاً به من توجه دارد	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶
به راحتی می‌توانم با دیگران روابط دوستانه نزدیک برقار کنم	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷
وقتی کسی خیلی با من صمیمی می‌شود، عصبی می‌شوم	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸
می‌دانم وقتی که به دیگران نیاز داشته باشم، آنها در دسترس خواهند بود	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	
دلم می‌خواهد به مردم نزدیک شوم اما می‌ترسم به من صدمه بزنند	۱۵					
فکر می‌کنم که مشکل است که آدم به دیگران کاملاً اعتماد کند	۱۶					
اغلب مردم می‌خواهند با من صمیمی تر از آن حدی بشوند که من احساس راحتی می‌کنم	۱۷					
مطمئن نیستم که بتوانم به افرادی تکیه کنم که به هنگام نیاز در دسترس باشند	۱۸					

پرسشنامه صمیمیت زناشویی

عبارات	۱	۲	۳
ما دلمان می‌خواهد اوقات خود را با هم بگذاریم.	۱		
او نشان می‌دهد که مرا دوست دارد.	۲		
ما با یکدیگر روراست و صادق هستیم.	۳		

۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	ما می توانیم انتقاد یکدیگر را از اشتباهات و خطاهای خود بپذیریم.	۴
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	ما از یکدیگر خوشمان می آید.	۵
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	ما به یکدیگر عزت نفس و احترام می گذاریم.	۶
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	زندگی ما به خاطر با هم بودن خوب است.	۷
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	از رابطه خودمان لذت می بردیم.	۸
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	او به احساس های من اهمیت می دهد.	۹
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	ما احساس می کنیم که با هم یکی هستیم.	۱۰
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	میزان خود خواهی در رابطه ما بسیار کم است.	۱۱
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	او همیشه به فکر منافع و مصلحت من است.	۱۲
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	بودن او در زندگیم از خوشبختی های من است.	۱۳
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	همیشه در کل او احساس بهتری به من دست می دهد.	۱۴
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	او برای من مهم است.	۱۵
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	ما یکدیگر را دوست داریم.	۱۶
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	من به این رابطه اطمینان دارم و روی آن حساب می کنم.	۱۷

پرسشنامه سبك مقابله‌اي

ردیف	عبارات	اصلاً	بعضی اوقات	معمول‌آراز	به میزان	زیادی از آن	استفاده می	استفاده از
		استفاده	استفاده	استفاده	کم	می کنم	کرده ام	می کنم
۱	دائم نگران این هستم که باید قدم به قدم چه کاری انجام دهم.	.	۱	۲	۲	۳		
۲	من سعی کردم برای فهم بهتر مشکل آن را تجزیه و تحلیل کنم.	.	۱	۲	۲	۳		
۳	من برای آسایش خاطر از همه مشکلاتی که در ذهنم هست خود را مشغول کار یا فعالیت های دیگر کردم.	.	۱	۲	۲	۳		
۴	من تصور کردم زمان همه چیز را تغییر خواهد داد، تنها کاری که می توان انجام داد انتظار است.	.	۱	۲	۲	۳		
۵	با استفاده از برداشت مثبت از چیزهایی که در موقعیت وجود دارند با آن کنار آمدم.	.	۱	۲	۲	۳		
۶	من کاری را انجام دادم که فکر نمی کردم مؤثر باشد، اما حداقل کاری انجام شده بود.	.	۱	۲	۲	۳		
۷	سعی کردم تا شخصی را مسئول تغییر دهنیت او (خودش) بدانم.	.	۱	۲	۲	۳		
۸	با کسی برای فهم بیشتر از موقعیت مشورت کردم.	.	۱	۲	۲	۳		
۹	خودم را مورد انتقاد قراردادم یا سرزنش کردم.	.	۱	۲	۲	۳		
۱۰	مسائل را از بین نبردم، بلکه با کنار گذاشتن آن ها، مقداری از مشکلات را حل کرد.	.	۱	۲	۲	۳		
۱۱	انتظار داشتم که مجذبه ای اتفاق بیفتند.	.	۱	۲	۲	۳		
۱۲	با سرنوشت جلو رفتم، من تنها گاهی اوقات بدشانس هستم.	.	۱	۲	۲	۳		
۱۳	طوری رفتار کردم که انگار هیچ اتفاقی نیفتاده است.	.	۱	۲	۲	۳		
۱۴	سعی کردم احساساتم را برای خودم تگه دارم.	.	۱	۲	۲	۳		
۱۵	به دنبال خط مشی های روشن گشتم، شاید بتوان گفت؛ که سعی کردم بخش های روشن مسائل را ببینم.	.	۱	۲	۲	۳		
۱۶	بیش از حد معمول خوابیدم	.	۱	۲	۲	۳		
۱۷	من خشم خود را به اشخاصی که مشکل را ایجاد کردن، نشنا ندادم.	.	۱	۲	۲	۳		

۴۵ مدل‌بایی الگوهای ارتباطی و صمیمیت زناشویی بر اساس سبک‌های دلستگی و .. | نعمت‌زاده گتابی و همکاران | خانواده درمانی کاربردی

۳	۲	۱	.	۱۸ هم حسی همدلی را از دیگران پذیرفتم.
۳	۲	۱	.	۱۹ به خودم چیزهایی گفتم که کمک می‌کردند احساس بهتری داشته باشم.
۳	۲	۱	.	۲۰ من برای کار خلاقالنه مشکل انگیزه داشتم.
۳	۲	۱	.	۲۱ سعی کردم همه مشکلات را فراموش کنم.
۳	۲	۱	.	۲۲ من از کمک تخصصی بهره گرفتم.
۳	۲	۱	.	۲۳ به رشد شخصی رسیدم و به شکل خوبی تغییر کردم.
۳	۲	۱	.	۲۴ قبل از این که کاری انجام دهم، صبر کردم تا بیین چه اتفاقی می‌افتد.
۳	۲	۱	.	۲۵ من عذر خواهی کردم یا کاری برای جیران انجام دادم.
۳	۲	۱	.	۲۶ من برنامه اجرایی درست کردم و آن را دنبال کردم.
۳	۲	۱	.	۲۷ من بهترین راه را به جای آن راهی که می‌خواستم انتخاب کردم.
۳	۲	۱	.	۲۸ من به احساساتم اجازه دادم هر جور شده خود را نشان دهد.
۳	۲	۱	.	۲۹ من برای فهمیدن مشکل، خود را به بررسی کردن آن وادار کردم.
۳	۲	۱	.	۳۰ زمانی که از این تجربه بیرون آمدم (این تجربه تمام شد) بهتر از زمان شروع آن بودم.
۳	۲	۱	.	۳۱ با شخصی که توانست مشکل را به شکل مؤثری حل کند مشورت کردم.
۳	۲	۱	.	۳۲ برای مدتی از آن (مشکل) فرار کردم، سعی کردم استراحت و یا تفریح کنم.
۳	۲	۱	.	۳۳ سعی کردم از طریق خوردن، آشامیدن، سیگار کشیدن، مصرف مواد و ... در خود احساس بهتری ایجاد کنم.
۳	۲	۱	.	۳۴ شناس بسیار بزرگی را کسب کردم یا کار بسیار پر مخاطره ای را انجام دادم.
۳	۲	۱	.	۳۵ من سعی کردم خیلی با عجله یا بر اساس اولین راهی که به ذهنم رسید عمل نکنم.
۳	۲	۱	.	۳۶ راه جدیدی پیدا کردم.
۳	۲	۱	.	۳۷ اعتماد به نفس خود را حفظ کردم و صبر خود را بالا نگه داشتم.
۳	۲	۱	.	۳۸ مجدداً بررسی کردم که چه چیزی در زندگی مهم است.
۳	۲	۱	.	۳۹ به منظور رسیدن به نتیجه ای خوب، بعضی چیزها را تغییر دادم.
۳	۲	۱	.	۴۰ به طور کلی از مردم اجتناب کردم.
۳	۲	۱	.	۴۱ اجازه ندادم که مشکل بر من چیره شود، از فکر کردن خیلی زیاد درباره آن خودداری کردم.
۳	۲	۱	.	۴۲ از خویشاوندی یا دوستی که برایش احترام قائلم درخواست راهنمایی کردم.
۳	۲	۱	.	۴۳ دیگران را از فهمیدن مشکلات بدی که وجود داشتند دور نگه داشتم.
۳	۲	۱	.	۴۴ موقعیت را کوچک شمردم، از خیلی جدی گرفتن آن خودداری کردم.
۳	۲	۱	.	۴۵ درباره اینکه چه احساسی داشتم با کسی صحبت کردم.
۳	۲	۱	.	۴۶ موضع را حفظ کردم و برای چیزی که می‌خواستم پافشاری کردم.
۳	۲	۱	.	۴۷ آن (حل مشکل) را به شخص دیگری محول کردم.
۳	۲	۱	.	۴۸ تجربه های گذشته ام را به یاد آوردم.
۳	۲	۱	.	۴۹ من فهمیده بودم که چه کاری باید انجام شود، بنابراین تلاش هایم را به طور مؤثری افزایش دادم.
۳	۲	۱	.	۵۰ از پذیرفتن این که آن (مشکل) اتفاق افتاده است، خودداری کردم.
۳	۲	۱	.	۵۱ من به خودم قول دادم که دفعه بعد اوضاع طور دیگری خواهد بود.

۳	۲	۱	۰	مجموعه ای از راه حل های مختلف برای مشکل داشتم.	۵۲
۳	۲	۱	۰	از آنجایی که نمی توانستم کاری انجام دهم، آن را پذیرفتم.	۵۳
۳	۲	۱	۰	من سعی کردم که اجازه ندهم احساساتم خیلی در امور دیگر مداخله کنمند.	۵۴
۳	۲	۱	۰	آرزو کردم که ای کاش می توانستم اتفاقی را که رخ داده بود یا احساساتم را تغییر دهم.	۵۵
۳	۲	۱	۰	چیزی را در مورد خودم تغییر دادم.	۵۶
۳	۲	۱	۰	من خودم را در موقعیت یا زمانی بهتر از آنچه بودم تصور کردم یا در این باره خیالبافی کردم.	۵۷
۳	۲	۱	۰	آرزو کردم که وضعیت بهتر شود یا در هر صورت تمام شود.	۵۸
۳	۲	۱	۰	در مورد اینکه اوضاع چطور خواهد شد رویاها و آرزوهایی داشتم.	۵۹
۳	۲	۱	۰	من عبادت کردم.	۶۰
۳	۲	۱	۰	خود را برای بدترین وضعیت آماده کردم.	۶۱
۳	۲	۱	۰	من در ذهنم دنبال این گشتم که چه کاری انجام دهم یا چه بگویم.	۶۲
۳	۲	۱	۰	من فکر می کردم شخصی که او را تحسین می کرد چگونه با این موقعیت برخورد می کرد و از آن به عنوان الگو استفاده می کردم.	۶۳
۳	۲	۱	۰	من سعی کردم که موقعیت ها را از دیدگاه شخص دیگر ببینم.	۶۴
۳	۲	۱	۰	من خودم خاطر نشان کردم که اوضاع می توانست خیلی بدتر باشد.	۶۵
۳	۲	۱	۰	من دویدم یا ورزش کردم.	۶۶

پرسشنامه روابط موضوعی

ردی ف	بارت	درست	نادرست
۱	حداقل یک رابطه پایدار و رضایت بخش دارم.	۰	۱
۲	همواره وقتی کسی از من خوش نماید، سعی بیشتر می کنم تا برای او خوب جلوه کنم.	۰	۱
۳	می خواهم برای همیشه در خلوت خودم باشم.	۰	۱
۴	گاهی پیش می آید که هفته ها از دیگران فالصه گرفته و با کسی صحبت نمیکنم.	۰	۱
۵	معمولًا نزدیکترین کسانم را در نهایت آزده خاطر میکنم.	۰	۱
۶	اطرافیانم با من بیشتر مانند یک کودک رفتار میکنند تا یک بزرگسال.	۰	۱
۷	اگر فردی را که خوب میشناسم از من دور شود، دلم برایش تنگ میشود.	۰	۱
۸	من میتوانم اختلاف نظرهایی در خانه پیش می آید را بدون برهم زدن روابط خانوادگی حل و فصل کنم.	۰	۱
۹	من بینهایت نسبت به انتقاد حساس هستم.	۰	۱
۱۰	اعمال قدرت بر دیگران، برای من لذتی پنهانی و درونی است.	۰	۱
۱۱	گاهی برای رسیدن به خواسته ام تقریباً هر کاری انجام میدهم.	۰	۱
۱۲	غالباً وقتی فردی که به من نزدیک است تمام توجهش را به من معطوف نمیکند، احساس آزدگی و طرد میکنم.	۰	۱
۱۳	اگر به کسی نزدیک شوم و او غیر قابل اعتماد از آب درآید، از خودم به خاطر اوضاع پیش آمده بدم میآید.	۰	۱
۱۴	نزدیک شدن به هر کسی برایم دشوار است.	۰	۱
۱۵	زنگی جنسی من رضایت بخش است.	۰	۱
۱۶	تمایل دارم همانطور که دیگران از من انتظار دارند، باشم.	۰	۱
۱۷	هر چقدر هم که یک رابطه بد شود، من هم چنان آن را ادامه خواهم داد.	۰	۱
۱۸	من هیچ تأثیری روی اطرافیانم ندارم.	۰	۱

۴۷ مدل‌بایی الگوهای ارتباطی و صمیمیت زناشویی بر اساس سبک‌های دلستگی و .. | نعمت‌زاده گتابی و همکاران | خانواده درمانی کاربردی

۰	۱	افرادی را که نمی‌بینم، انگار اصلاً برایم وجود ندارند.	۱۹
۰	۱	در زندگی ضربه‌های زیادی خورده‌ام.	۲۰
۰	۱	کسی را دارم که بتوانم از درونیترین احساساتم با او صحبت کنم و او نیز چنین احساساتی را با من در میان بگذارد.	۲۱
۰	۱	هرچقدر هم که برای اجتناب از مشکلات تلاش کنم، باز هم همان مشکلات در اکثر ارتباط‌های مهم من ظاهر می‌شوند.	۲۲
۰	۱	خیلی دوستدارم با کسی به طور کامل هم عقیده باشم.	۲۳
۰	۱	در روابط با فرد دیگر، فقط در صورتی احساس رضایت می‌کنم که تمام وقت با او باشم.	۲۴
۰	۱	افراد دیگر را به درستی مورد قضاوت قرار میدهم.	۲۵
۰	۱	روابط با جنس مخالف همیشه برای من به نحو یکسانی پیش می‌رود.	۲۶
۰	۱	دیگران دائمًا سعی در تحقیر من دارند.	۲۷
۰	۱	معمولًاً در تصمیم‌گیری های خودم، به دیگران متکی هستم.	۲۸
۰	۱	معمولًاً، از اینکه به کسی اعتماد کردم، پشیمان شده‌ام.	۲۹
۰	۱	وقتی از فردی که با من نزدیک است عصبانی باشم می‌توانم با او در این مورد صحبت کنم.	۳۰
۰	۱	برای رسیدن به آنچه می‌خواهم، بهترین روش، به کارگرفتن دیگران است.	۳۱
۰	۱	اغلب وقتی اطراف افرادی از جنس مخالف هستم، عصبی می‌شوم.	۳۲
۰	۱	اغلب نگرانم که از کارها کنار گذاشته شوم.	۳۳
۰	۱	احساس می‌کنم باید همه را راضی کنم و گرنه ممکن است مرا طرد کنند.	۳۴
۰	۱	گاهی ماه‌ها با کسی حرف نمی‌زنم و کسی را نمی‌بینم.	۳۵
۰	۱	به طرد شدن احتمالی از طرف افراد مهم در زندگیام حساس هستم.	۳۶
۰	۱	دوست شدن با دیگران برایم کار مشکلی نیست.	۳۷
۰	۱	نمی‌دانم چه طور با افراد جنس مخالف ملاقات یا صحبت کنم.	۳۸
۰	۱	وقتی نمی‌توانم فردی را که به من نزدیک است به انجام کاری و ادار کنم، احساس آزدگی با عصبانیت می‌کنم.	۳۹
۰	۱	تقدیر من این است که زندگی را به تنها‌ی سپری کنم.	۴۰
۰	۱	مردم هیچ وقت با هم روابط نیستند.	۴۱
۰	۱	من زیاد برای روابط‌های میگذارم و به همان میزان هم دریافت می‌کنم.	۴۲
۰	۱	از ملاقات‌های صحبت با افراد جنس مخالف خجالت می‌کشم.	۴۳
۰	۱	برای من مهمترین چیز در یک رابطه، اعمال قدرت بر طرف مقابل است.	۴۴
۰	۱	معتقدم که یک مادر خوب باید همیشه بچه‌هایش را خشنود سازد.	۴۵

پرسشنامه الگوهای ارتباطی

الف: زمانی که در روابط شما مشکل ایجاد می‌شود.

۱- اجتناب متقابل: هر دو طرف از بحث در مورد مشکل دوری می‌گزینند.

۲- بحث و گفتگوی متقابل: هر دو طرف سعی می‌کنند در مورد مشکل خود بحث و گفتگو کنند.

۳- بحث / اجتناب:

(a) مرد سعی می‌کند بحث را شروع کند در حالی که زن سعی می‌کند از بحث کردن پرهیز کند.

(b) زن سعی می‌کند بحث را شروع کند در حالی که مرد سعی می‌کند از بحث کردن پرهیز کند.

ب: در خلال بحث از مشکلات ارتباطی:

۱- سرزنش متقابل: هر دو طرف یکدیگر را مورد سرزنش و اتهام و انتقاد قرار می‌دهند.

۱- ابراز متقابل: هر دو طرف احساساتشان را نسبت به یکدیگر ابراز می کنند.

۲- تهدید متقابل: هر دو طرف یکدیگر را پیامدهای منفی تهدید می کنند.

۳- مذاکره متقابل: هر دو طرف پیشنهاد راه حل و توافق (سازش) می کنند.

۴- کناره گیری / توقع:

- (a) مرد غر می زند و توقع می کند (انتظار بیش از حد). در حالی که زن کناره گیری و سکوت اختیار می کند یا از بحث بیشتر امتناع می کند.

- (b) زن غر می زند و توقع می کند (انتظار بیش از حد)، در حالی که مرد کناره گیری و سکوت اختیار می کند یا از بحث بیشتر امتناع می کند.

۵- انتقاد کردن / دفاع کردن:

- (a) مرد انتقاد می کند در حالی که زن از خودش دفاع می کند.

- (b) زن انتقاد می کند در حالی که مرد از خودش دفاع می کند.

۶- فشار / مقاومت:

- (a) مرد، زن را تحت فشار قرار می دهد که کاری را بدون چون و چرا بپذیرد یا کاری را بدون چون و چرا متوقف کند، در حالی که زن مقاومت می کند.

- (b) زن، مرد را تحت فشار قرار می دهد که کاری را بدون چون و چرا بپذیرد یا کاری را بدون چون و را متوقف کند، در حالی که مرد مقاومت می کند.

۷- عاطفی / منطقی:

- (a) مرد احساساتش را ابراز می کند در حالی که زن به دنبال دلیل و راه حل می گردد.

- (b) زن احساساتش را ابراز می کند در حالی که مرد به دنبال دلیل و راه حل می گردد.

۸- تهدید / کوتاه آمدن:

- (a) مرد با پیامدهای منفی تهدید می کند، در حالی که زن کوتاه می آید.

- (b) زن با پیامدهای منفی تهدید می کند، در حالی که مرد کوتاه می آید.

۹- پرخاشگری کلامی:

- (a) مرد به زن فحش و ناسزا می دهد و به شخصیت او توهین می کند.

- (b) زن به مرد فحش و ناسزا می دهد و به شخصیت او توهین می کند.

۱۰- پرخاشگری فیزیکی:

- (a) مرد به زن زور می گوید و او را تحت فشار و ضرب و شتم قرار می دهد.

- (b) زن به مرد زود می گوید و او را تحت فشار و ضرب و شتم قرار می دهد.

ج: بعد از بحث از مشکلات ارتباطی

۱- درک متقابل: هر دو احساس می کنند که یکدیگر را در موقعیت های مختلف درک می کنند.

۲- کناره گیری متقابل: هر دو بعد از بحث، از یکدیگر کناره می گیرند.

۳- راه حلهای متقابل: هر دو احساس می کنند که مشکل حل شده است.

۴- خودداری متقابل: هیچ کدام از زوجین بعد از بحث و گفتگو چیزی عایدشان نمی شود.

۵- اصلاح متقابل: بعد از بحث و جدل، هر دو طرف سعی می کنند با یکدیگر خیلی صمیمی شوند.

۶- گناه / آسیب:

- (a) مرد به خاطر آنچه که گفته است، احساس گناه می کند. در حالی که زن احساس صدمه و آسیب می کند.

- (b) زن به خاطر آنچه که گفته است احساس گناه می کند. در حالی که مرد احساس صدمه و آسیب می کند.

۷- آشتی / ترک:

۴۹ مدل‌بایی الگوهای ارتباطی و صمیمیت زناشویی بر اساس سبک‌های دلستگی و .. | نعمت‌زاده گتابی و همکاران | خانواده درمانی کاربردی

۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱

a) مرد سعی می‌کند که آشتی کند. انگار که هیچ اتفاقی نیفتاده است، در حالی که زن فاصله می‌گیرد.

۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱

b) زن سعی می‌کند که آشتی کند، انگار که هیچ اتفاقی نیفتاده است، در حالی که مرد فاصله می‌گیرد.

- فشار / مقاومت:

۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱

a) مرد، زن را مجبور به عذرخواهی می‌کند، یا قول بدهد که به نحو بهتری عمل کند در حالی که زن مقاومت می‌کند.

۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱

b) زن، مرد را مجبور به عذرخواهی می‌کند، یا قول بدهد که به نحو بهتری عمل کند در حالی که مرد مقاومت می‌کند.

- جستجوی حمایت:

۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱

a) مرد حمایت را در دیگران (والدین، دوستان، بچه‌ها) جستجو می‌کند.

۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱

b) زن حمایت را در دیگران (والدین، دوستان، بچه‌ها) جستجو می‌کند.

Investigating the modeling of communication patterns and marital intimacy based on attachment styles and thematic relationships mediated by coping styles

*Shahram Nematzadeh getabi¹, Shahram Vaziri*² & Farah Lotfi Kashani^{1,3}*

Abstract

Aim: This study was conducted to investigate the modeling of communication patterns and marital intimacy based on attachment styles and thematic relationships mediated by coping styles. **Methods:** The research method of this study is descriptive-survey-correlation; the statistical population of this study included students studying and married in Islamic Azad universities of Tehran province who had been married for at least 2 years. Using Cochran's formula, 385 people were selected by convenience sampling method and the Thompson and Walker Marital Intimacy Questionnaire (OMEIS-2), Christensen & Salawi Communication Patterns Questionnaire (CPQ), Collins and Reed Attachment Style Questionnaire (RAAS), Bell Thematic Relationships Questionnaire (BORRTI) and Lazarus Coping Questionnaire (1988) answered and correlation test, regression analysis and structural equation modeling were used. EMOS software and version 26 of SPSS software were used for statistical tests. **Results:** According to Baron-Kenny algorithm, since the path of coping styles to marital intimacy is significant, it can be concluded that coping styles have a partial mediating role. The whole model explains 2.2% of marital intimacy. Problem-oriented coping 2.4% and emotion-oriented coping 4.5% explain marital intimacy. The AIC index also shows that the indirect effects model is almost more economical than other models. **Conclusion:** The fit indices of the model Analysis of the path of predicting marital intimacy based on thematic relationships showed that the fit indices of the indirect effects model are better than other models. The Acaic Index (AIC) also shows that the indirect effects model is almost more economical than other models.

Keywords: *communication patterns, marital intimacy, attachment styles, thematic relationships, coping styles*

1. PhD student, Department of Psychology, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

2. *Corresponding Author: Associate Professor, Department of Psychology, Roudhen Branch, Islamic Azad University, Roudhen, Iran

Shahram.vaziri@gmail.com

3. Associate Professor, Department of Psychology, Roudhen Branch, Islamic Azad University, Roudhen, Iran